

RESSOURCER & RESULTATER

2012

ÅRSBERETNING

CRT

4 - 5 FORMANDENS BERETNING 2012

6 - 7 DIREKTØRENS BERETNING 2012

8 - 15 RESSOURCER OG RESULTATER 2012 – ET SAMLET OVERBLIK

16 - 17 MODELØKONOMI

18 - 19 TURISME

20 - 21 REGIONAL UDVIKLING

22 - 23 PROJEKTER 2012

FORMIDLING

24 VIDENSKABELIGE ARTIKLER (ACCEPTEREDE ELLER/OG PUBLICEREDE)

24 ANDRE UDGIVELSER

25 VIDENSKABELIGE KONFERENCEPAPERS OG PRÆSENTATIONER

26 - 27 ANDRE OFFENTLIGE FOREDRAG OPLÆG OG PRÆSENTATIONER

28 - 29 MEDIEOMTALE 2012

STJERNEDIAGRAM

30 - 31 OMFANG AF KONTAKTER

32 - 36 CRT'S HOVEDFUNKTIONER

HVEM UDGØR CRT?

37 BESTYRELSESMEDLEMMER

38 - 40 PERSONALE

41 RESULTATOPGØRELSE I HOVEDTAL

42 KONTAKT OG KOLOFON

FORMANDENS BERETNING 2012

4

Sammenlignet med de fleste andre lande er den regionale ubalance i Danmark relativ begrænset. Imidlertid er der ingen tegn på, at regional ubalance som politisk tema taber betydning, snarere tværtimod. Der er i medierne og i den offentlige debat et vedvarende fokus på de samfundsudfordringer, der møder "Udkantsdanmark". Kriseårene har desuden indebåret, at udkantsområderne er særligt sårbare. Arbejdsløsheden er vokset hurtigere dér end i resten af landet. Dertil kommer, at større og større dele af landet kandiderer til en position som udkantsområde. Det gælder f. eks. store dele af Region Sjælland. Andre steder som f. eks. i Vestjylland har man tilsyneladende succes med at lægge afstand til denne position. I forhold til centrets forskningsfelt kan man således konstatere, at de særlige strukturelle udfordringer og løsninger i landets udkantsområder er yderst relevante og aktuelle. Der er brug for at tænke nyt og "stort".

CRT's nye strategi er forankret i lokaliseringen på øen Bornholm og i den opbyggede faglighed og arbejdspraksis, men strategien lægger op til en række korrektioner af den nuværende kurs.

Strategiens baggrund kan sammenfattes i følgende hovedpunkter:

- **Styrket faglighed:** Der er opbygget økonometrisk kompetence og kapacitet til dataanalyse og til analyser af innovation, vidensformer og nye erhvervsmuligheder i udkantsområder
- **International forankring:** Blandt andet gennem deltagelse i EU's 6. rammeprogram og ved deltagelse i den internationale forskningsverdens mødeaktivitet
- **Større marked:** Kundemængden er øget, og markedsdækningen er udvidet til hele landet. Abonnementssalget er udviklet
- **Bedre administration:** Der er gennemført løft i økonomistyring, projektledelse, personaleledelse og IT
- **Stærkere teams:** Udvikling og produktion sker nu i fleksible teams, og der er skabt en stærkere fælles hverdag for medarbejderne

Bestyrelsen konstaterer, at der er brug for centrets ekspertise om udkantsområder og deres erhvervsmæssige præstationer og rammebetingelser, og der er behov for forankring i det konkrete udviklingsmiljø – Bornholm som testø for løsning af samfundsproblemer i udkantsområder. Strategien er nu centreret omkring modelbaseret økonomisk analyse, som billedligt talt er en "samfundsscanner". Her kan geografiske områders situation og effekten af konkrete initiativer belyses, og hypoteser og resultater kan testes i forhold til relevante data og sammenhænge. Til dette centrale felt er knyttet tre fokusområder: øproblematik, turisme og regional udvikling. Den overordnede hensigt er at yde forskning i udkantsområder til brug på lokalt, regionalt, nationalt og internationalt niveau, og visionen er at skabe nye koblinger mellem kvantitativ og kvalitativ forskning, der bidrager til øget bæredygtighed, vækst og livskvalitet i udkantsområder, herunder øer.

Bestyrelsen har i de seneste år prioriteret deltagelse i den videnskabelige verdens aktiviteter meget højt. Centret skal markere sig i internationale netværk som f.eks. Den Internationale Geografiske Union, American Association of Geographers, British Association of Geographers, Regional Science Association International og International Small Island Studies Association. I 2012 har medarbejdere fra centret blandt andet deltaget i Den Internationale Geografiske Unions 32. kongres i Köln, i Regional Science Association International Conference i Bratislava, i 5. Global Event Congress i Oslo, i 6. World Conference for Graduate Research in Tourism, Hospitality and Leisure i Fethiye og i International Small Islands Studies Association 11. konference i British Virgin Islands. Her lanceredes den publikation, der var udarbejdet på baggrund af den 10. internationale konference afholdt på Bornholm i 2011 ("From one Island to Another. A Celebration of Islands Connections", redigeret af Karin Topsøe Larsen og publiceret af CRT i 2012). Bogen omhandler udvikling på øer og indeholder oplæg om blandt andet turisme, erhvervsstrategier,

test-ø og bæredygtig energi samt hvordan man bringer viden til udkantsområder. Artiklerne er udarbejdet af nogle af deltagerne fra ISISA konferencen på Bornholm i 2011 på baggrund af deres oplæg på konferencen.

Publikationsvirksomheden i internationale videnskabelige konkurrencetidsskrifter vægtes fortsat højt af centrets bestyrelse som et synligt mål for centrets status i international forskningssammenhæng. I 2012 publicerede medarbejderne i alt 4 artikler i de internationalt højtrangerede tidsskrifter *European Planning Studies* og *The Journal of International Trade & Economic Development*. Medarbejderne har endvidere produceret 10 konferencebidrag (konferencepapers og præsentationer) og 14 andre publikationer (analyser, rapporter, bidrag til bøger) i løbet af 2012. Derudover har centrets medarbejdere formidlet deres viden direkte til aktører i lokal og regional udvikling i 32 forskellige sammenhænge i løbet af året.

Centret har modtaget en grundbevilling på 5,7 mio. kr. og har endvidere haft indtægter fra eksterne kontrakter og projekter på 6,7 mio. kr., mens udgifterne beløber sig til 13 mio. kr. Dermed er egenkapitalen reduceret til -300.000 kr. Resultatet for 2012 er ikke tilfredsstillende. Bestyrelsen har iværksat foranstaltninger i form af budgetreduktioner og stærkere aktivitet for at opnå kontrakter med henblik på at opnå et forbedret resultat i 2013.

Centrets tidligere direktør, Steen Schönemann, var ansat på en tidsbegrænset kontrakt for perioden 2009-2012. Bestyrelsen påskønner hans indsats for at rette op på centrets økonomistyring og takker for samarbejdet. Han blev den 1. september 2012 afløst på posten af Lene Feldthus Andersen. Den nye direktør er en erfaren projektleder og erhvervs-kvinde, der kom til Bornholm i 1999. Hun har arbejdet med øens udvikling og som leder af projekter indenfor turisme og indenfor grøn omstilling i virksomheder, som konsulent

5

i store analyse- og udviklingsprojekter på CRT i perioden 2002-2008 og siden som selvstændig erhvervsdrivende. De seneste år også som lokalpolitiker, og den rolle siger hun farvel til med udgangen af denne valgperiode. Lene Feldthus Andersen er Master of Science fra Massachusetts Institute of Technology (1991), Master of Science i Teknisk Miljøledelse fra Danmarks Tekniske Universitet (1998) og har en mini MBA i strategisk ledelse fra Irish Management Institute (2005). På bestyrelsens vegne vil jeg gerne gentage velkomsten til den nye direktør. Bestyrelsen ser frem til et dynamisk og resultatsøgende samarbejde og har store forventninger til Lene Feldthus Andersens fremtidige virke for centret og for dets styrkelse.

Christian Wichmann Matthiessen

Formand for bestyrelsen

DIREKTØRENS BERETNING 2012

6

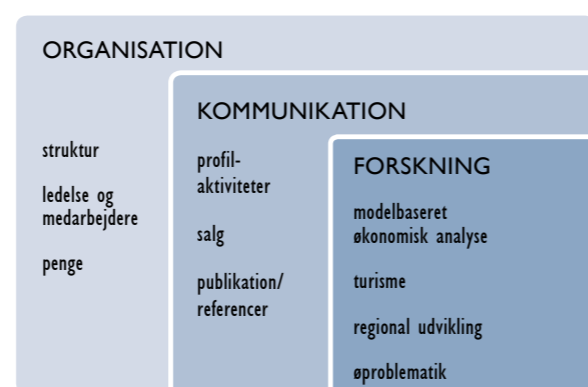
Året 2012 var et omskifteligt år for Center for Regional- og Turismeforskning. Året bød på en ny strategi vedtaget midt på året i juni måned et direktørskifte i september måned og ikke mindst et meget dårligt økonomisk resultat, der har bragt et behov for organisatoriske og økonomiske tilpasninger med sig.

NY BERETNING

Det er svært som ny direktør at skulle berette om et år, man ikke selv har planlagt og sat retningen for. Til gengæld giver det mulighed for at fortolke og fortælle organisationens resultater på en ny måde. Det håber jeg læseren af denne såvel som tidligere årsberetninger vil kunne se. Strukturen er lagt om – til én der stemmer overens med den nye strategi og således lægger op til en årlig opsamling, der følger den vedtagne strategis mål og det enkelte års handlingsplan. Målet er, at læseren hurtigere og nemmere kan danne sig et overblik over CRT's resultater og samtidig får mulighed for at fordybe sig i udvalgte projekter og aktiviteter, der tjener som eksempler på, hvad CRT kan tilbyde. Årsberetningen er blevet omdøbt til *Ressourcer og Resultater*, hvilket fremover vil være den faste titel. Den skal signalere et større fokus - såvel i hverdagen som i den årlige opsamling - på sammenhængen mellem vores ressourcer og de resultater, som vi skaber med dem.

NY STRATEGI

Center for Regional- og Turismeforskningens nye strategi er konceptuelt bygget op omkring tre niveauer i indsatsen:

CRT - FORSKNING I UDKANTSOMRÅDER

FORSKNING – der er kerneaktiviteten, udgangspunktet for det hele. Det er CRT's hjerne.

KOMMUNIKATION – der er formidlingen af ny viden og indsigt samt udviklings- og rådgivningsaktiviteterne. Det er CRT's handlinger og resultaterne heraf.

ORGANISATION – der er rammen om det hele, der skaber retning og mening og sikrer udvikling af ressourcerne. Det er CRT's skelet, muskelmasse, organer og nervesystem.

Årsberetningen binder disse tre niveauer sammen.

NY SITUATION

Slutningen af 2012 og begyndelsen af 2013 har været en hård tid på CRT. På grund af det dårlige resultat i 2012 har det været nødvendigt at tilpasse personalet og skære omkostningsniveauet til, så der er en langt bedre overensstemmelse mellem det forventede indtægtsniveau og de forventede omkostninger. Der er sat øget fokus på økonomi- og projektstyringen med klare krav til overhead og dækningsbidrag i eksternt finansierede projekter og løbende opfølgning på

individuelt såvel som kollektivt niveau. Dette betyder naturligvis et øget pres på medarbejderne, hvilket vil kræve stor opmærksomhed på trivslen og arbejdsmiljøet.

NYE VÆRDIER

Med en ny ledelse følger ikke overraskende nye værdier. For mig, som CRT's nye direktør, er det vigtigste, at CRT er et sjovt, spændende og krævende sted at arbejde. Uanset om man er ansat som VIP, TAP eller noget helt tredje. Det sjove og spændende kommer ved, at vi selv i vid udstrækning afgør, hvad vi vil beskæftige os med, og at vi er gode kolleger for hinanden. Det krævende består i, at hjernen skal udfordres hver dag. Men også, at det er fuldt legitimt at stille krav til hinanden – fagligt såvel som personligt. Vi skal både turde stille og være parate til at honorere krav til hinanden.

På CRT skal der være den rette balance mellem tryghed og udfordring. Trygheden skal komme ved en mere sikker økonomi såvel som en viden blandt medarbejderne om, at den samlede ledelse – direktør og bestyrelse – handler oplyst, rettidigt og med omhu og respekt i svære situationer.

Udfordringerne ligger i, at trygheden ikke må blive en sovepude. Det er også sundt at skulle kæmpe, finde nye muligheder, få nye ideer og søge dem realiseret. Vi skal også være villige til at tage en risiko og satse.

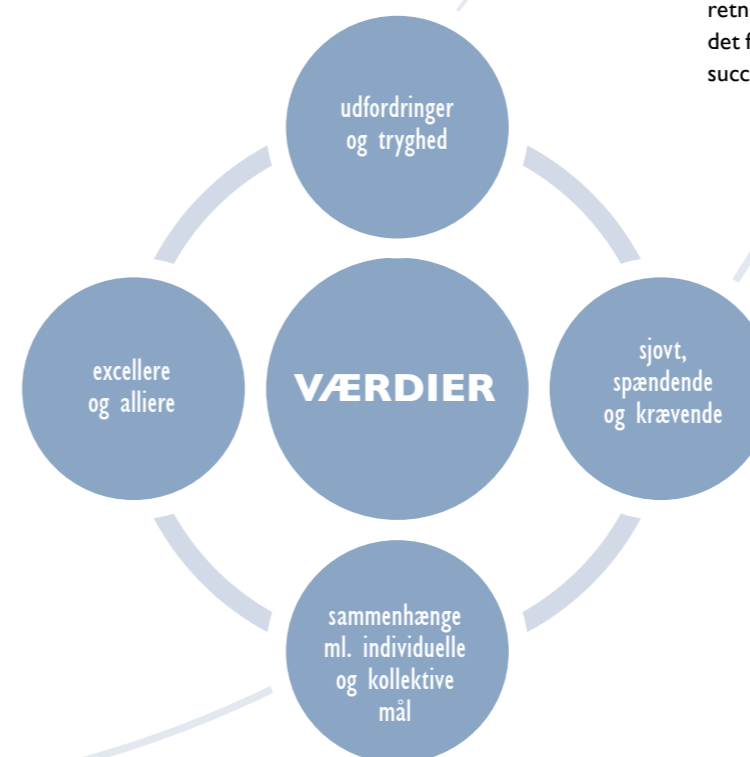
CRT skal excellere og alliere. Det ene går ikke uden det andet. CRT er en lille, uafhængig institution. Derfor er vi afhængige af at være en interessant legekammerat for andre, der enten er som os selv eller større. Det bliver vi kun, hvis vi er blandt de bedste, hvis vi excellerer. Uden strategiske alliancer vil vi ikke kunne klare os så godt, som vores ambitioner rækker. Der er få monopoler, grænserne mellem forskning, rådgivning og udvikling, mellem offentlig og privat og mellem individuelle organisationer udviskes i stigende grad samtidig med, at konkurrencen er hård. Det kræver gode partnerskaber.

Omdrejningspunktet for al aktivitet og dermed resultaterne på CRT er medarbejderne, uanset om de sidder i hjernen, skelettet, muskelmassen eller nervesystemet af CRT og gør deres arbejde. Arbejdet på CRT er meget selvstændigt, organisationen er lille, men med en forholdsvis stor faglig spændvidde. Det kræver fokus på sammenhængen mellem den enkeltes mål og præstationer og den fælles ambition og retning. Det er et evigt samspil og en vekselvirkning der, når det fungerer godt, gør vejen til den personlige og kollektive succes fri for alt for dybe huller, store omveje og blindgyder.

På ledelsens vegne siger jeg tak til medarbejderne for 2012, mens jeg glæder mig til samarbejdet i 2013.

Lene Feldthus Andersen

Direktør

7

RESSOURCER OG RESULTATER 2012 – ET SAMLET OVERBLIK

AKTIVITETERNES FORDELING

Center for Regional- og Turismedeforsknings aktiviteter fordeles sig på tre felter ift. formål, bidrag til omverdenen og målgrupper. Disse tre felter er:

NY VIDEN

Her udvikler vi ny teori; driver grundforskning frit uden andre bindinger end vores egen søgen efter ny viden om fænomener. Vi udvikler nye modeller og forståelser, som senere kan finde anvendelse i såvel anvendt forskning som udvikling hos os selv eller aktører i turisme og regional udvikling.

NY INDSIGT

Her opnår vi ny indsigt i fænomener i specifik sammenhæng. Vi anvender ny viden – egen og andres – rettet mod specifikke mål og målgrupper. Vi afprøver og eksperimenterer; vi laver anvendt forskning.

NY ANVENDELSE

Her anvender vi ny viden og ny indsigt til at udvikle nyt. Vi hjælper nationale, regionale og lokale aktører i turisme og regional udvikling til at indføre nye eller forbedre eksisterende forhold - produkter, processer eller systemer.

SE FIGUR 1 - SIDE 9

I 2012 havde aktiviteterne på CRT følgende fordeling målt på omsætning:

SE FIGUR 2 - SIDE 9

NY VIDEN

Grundforskningsaktiviteterne på CRT finansieres af bevillingen fra Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser og udmøntes i videnskabelig publicering, deltagelse i videnskabelige konferencer og nationale og internationale forskningsnetværk såvel som forskeruddannelse fx Ph.d.

VIDENSKABELIG PUBLICERING

I 2012 opnåede CRT gennem centrets videnskabelige publicering en Bibliometrisk Forskningsindikator (BFI)¹ på 8,6. Følgende videnskabelige artikler og konferencepapers har bidraget til niveauet for 2012:

JENSEN C (a) & ZHANG J (b) (2012): Trade in tourism services: Explaining tourism trade and the impact of the general agreement on trade in services on the gains from trade. *The Journal of International Trade & Economic Development: An International and Comparative Review, i-first Article, pp 1-32.* (a) School of Economics, Faculty of Arts and Social Sciences, University of Nottingham, Malaysia; (b) Centre for Regional and Tourism Research, Denmark

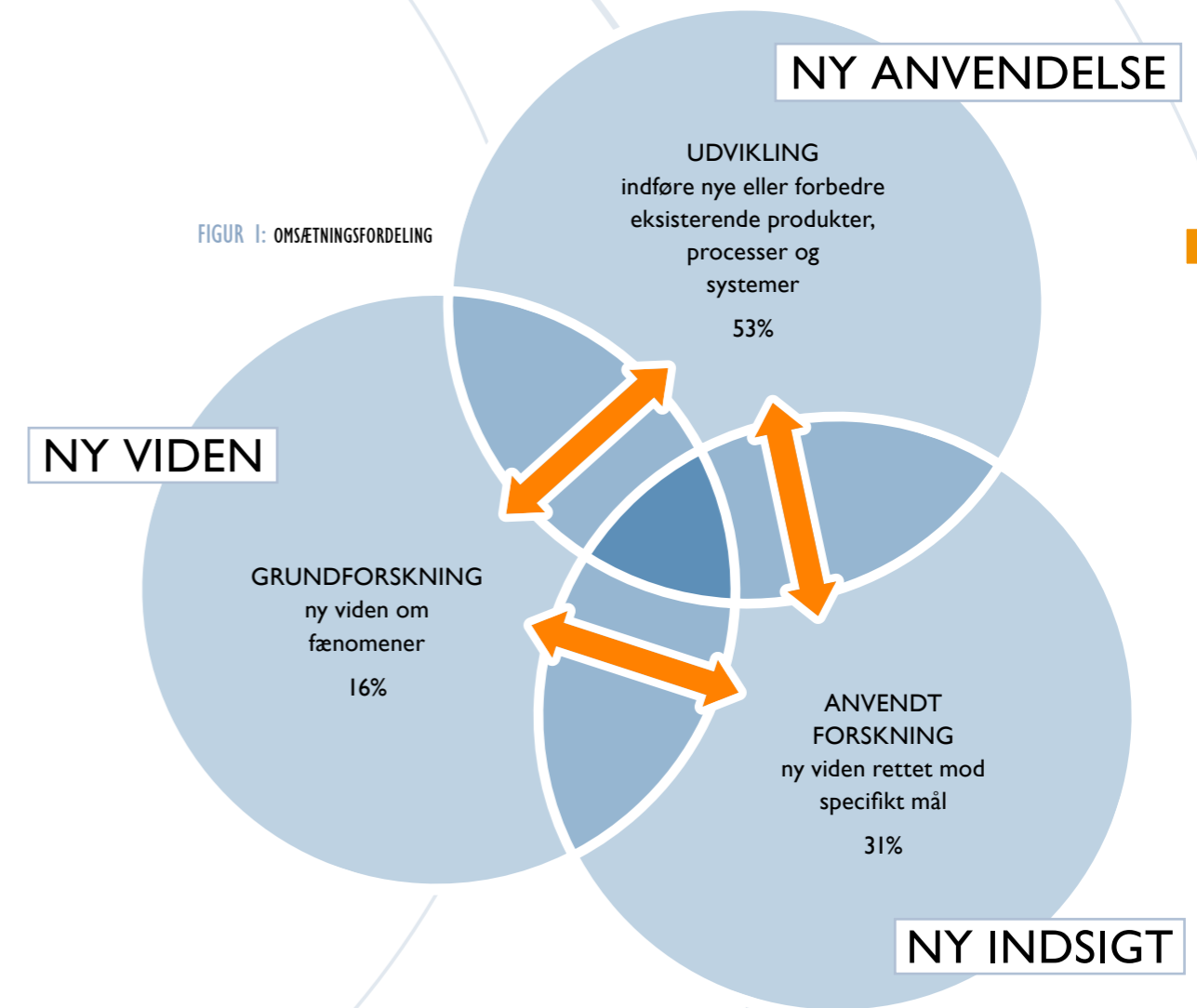
HALKIER H(a), JAMES L(b), DAHLSTRÖM M(c) & MANNICHE J(d) (2012): *Knowledge Dynamics, Regions and Public Policy, European Planning Studies, Vol.20, No. 11, November 2012.* (a) Department of Culture and Global Studies, Aalborg University, Denmark; (b) Institute of Education, University of London, London; (c) Department of Human Geography, Karlstad University, Sweden; (d) Centre for Regional and Tourism Research, Denmark

MANNICHE J (2012): Combinatorial Knowledge Dynamics: On the usefulness of the differentiated knowledge bases model. *European Planning Studies, Vol. 20, No.11.* Published online Oct 1, 2012.

MANNICHE J & LARSEN KT (2012): Experience Staging and Symbolic Knowledge: the Case of Bornholm Culinary Products. *European Urban and Regional Studies, Vol .19.*

MARCUSSEN, CH (2012): *Modelling attraction visitor numbers – in the Danish provinces.* The 21st Nordic Symposium in Tourism and Hospitality Research, Umeå, Sweden, 8-10 November 2012.

¹ Den bibliometriske forskningsindikator formål er at afspejle universiteternes forskningsaktivitet, og dette gøres ved at måle på antallet af publikationer. Den bibliometriske forskningsindikator belønner de forskningspublikationer, der publiceres i de mest anerkendte kanaler inden for faget.

Aktivitetsfelt	Omsætning (DKK)	Andel (%)
Ny viden	2.025.000	16
Ny indsigt	3.826.000	31
Ny anvendelse	6.474.000	53

FIGUR 2: AKTIVITETER FORDELT EFTER OMSÆTNING

RESSOURCER OG RESULTATER 2012 – ET SAMLET OVERBLIK

10

BFI for en enkelt forskningsinstitution siger ikke så meget i sig selv. Indikatoren bør holdes op mod de ressourcer, der anvendes på forskningsaktiviteter på institutionen, og også sammenlignes med niveauet på andre forskningsinstitutioner.

Dette er derfor gjort i figur 3, der viser det opnåede absolutte BFI for en række af Danmarks universiteter såvel som BFI for samme og CRT sat i forhold til ressourcer til forskning.

SE FIGUR 3 - SIDE 11

Det fremgår af oversigten, at Center for Regional- og Turismeforskning generelt præsterer mindre godt end universiteterne, hvad angår videnskabelig publicering. Dette er ikke overraskende i betragtning af:

- Fordelingen af aktiviteterne på CRT med 47% forskningsaktivitet og 53% rådgivnings- og udviklingsaktivitet, mens universiteternes forskningsaktivitet udgør fra 51% helt op til 63% af aktiviteterne.
- Universiteternes fordeling med faste forskningsbevillinger, der bidrager med 70 – 75% til aktiviteterne, mens 25-30% er projekt- og fondsfinansieret. På CRT er fordelingen 35% sikret finansiering af forskningsaktiviteterne, mens de resterende 65% skal rejses eksternt. Dette beslaglægger ressourcer til projektudvikling og afsøgning af finansieringsmuligheder, der under andre forhold kunne have været anvendt direkte til forskningsaktiviteter.

I tilgift til de fem videnskabelige publikationer, der bidrager til CRT's BFI i 2012, udgav CRT selvstændigt to antologier i løbet af året:

LARSEN KT (red) (2012): *From One Island to Another. Celebrating Island Connections*. Bornholm: Centre for Regional and Tourism Research.

RØMER L & NIELSEN ML (red) (2012): *Mulighederne af en Ø – en antologi om oplevelsesøkonomi*. Bornholm: Centre for Regional and Tourism Research.

Center for Regional- og Turismeforskning præsenterede derudover sine forskningsresultater på en række internationale videnskabelige konferencer i 2012 og bidrog med i alt 10 internationale conferencebidrag. CRT var også selv vært for 4th NoRSA Conference on Regions and Multi-scalar Knowledge Dynamics, der fandt sted d. 4.-5. oktober 2012 i Svaneke.

FORSKNINGSNETVÆRK

Center for Regional- og Turismeforskning deltog i fire nationale og internationale forskningsnetværk i 2012: Regional Studies Association Experience Economy Network, SIRE Workshop and Policy Forum on Regional Economic Policy, Forskningsnetværk for Danske Regionalforskere og det ny-etablerede Turismeforskere i Danmark (TiD). I alle tilfælde, med undtagelse af det nyetablerede TiD, hvor aktiviteterne mere havde karakter af organisationsbygning end faglig udveksling, deltog CRT med præsentation af enten afsluttet eller igangværende forskning.

UDVIKLING AF DEN FAGLIGE KERNE OG SAMSPIL MELLEML DET KVANTITATIVE OG KVALITATIVE

Center for Regional- og Turismeforskning har som strategisk mål fortsat at udvikle den faglige kerne, som består i:

- Modelbaseret regionaløkonomisk analyse
- Kvalitativ grundforskning, der resulterer i teoriudvikling med relevans for udkantsområder.

Disse er i løbet af året videreudviklet gennem følgende projektaktiviteter:

- Modeludvikling – herunder integration af e-indkomstdata i *Den regionale model for erhverv og beskæftigelse, Sam-K/LINE*
- Tilflytningers konsekvenser for den kommunale økonomi på Bornholm
- Sjælland og Skånes Integration
- Samarbejde med CEPOS om kommunal økonomi og produktivitet
- Beskæftigelseseffekter ved affaldshåndtering (øget genbrug og genanvendelse)
- Ph.d.-projektet Food Innovation, Knowledge Dynamics and Rural Development.

CRT har som strategisk mål at udvikle nye kombinationer af kvantitativ og kvalitativ forskning. Dette har i 2012 resulteret i ny anvendelse af kvantitative og kvalitative data og metoder gennem følgende projekter:

- Potentialer for erhvervsudvikling i turismebranchen på småøerne.
- Kystferieturismen i Danmark
- Analyse af konsekvenserne af forskellige til- og fraflytningsmønstre på Bornholm.

11

Institution	Bibliometrisk Forsknings-indikator	Omkostninger til forskning og forskningsformidling (mio. kr.)	Heltidsansatte videnskabelige årsværk (VIP)	BFI/ Forskningsomkostninger i mio. kr.	BFI/ VIP
CRT	8,60	5,8	8	1,48	1,09
RUC	811,21	388,0	600	2,09	1,35
SDU	2.094,19	1.340,6	1.713	1,56	1,22
AAU	2.280,97	1.313,5	1.765	1,74	1,29
KU	7.016,34	3.935,2	3.716	1,78	1,89

FIGUR 3: SAMMENLIGNING AF CRT'S VIDENSKABELIGE PUBLICERINGSRESULTATER MED EN RÆKKE DANSKE UNIVERSITETERS RESULTATER. MÅLT SOM NØGLETALLET BFI PR. MIO. KR. I OMKOSTNING TIL FORSKNING OG FORSKNINGSFORMIDLING SAMT BFI PR. HELTIDSANSAT VIDENSKABELIGT ÅRSVÆRK.

NY INDSIGT OG NY ANVENDELSE

Hovedaktiviteterne på Center for Regional- og Turismedforskning er anvendt forskning og udviklings- og rådgivningsprojekter. Disse udgjorde tilsammen hele 84% af CRT's aktivitet i 2012. Resultaterne af disse aktiviteter kan vurderes på omfanget af følgende:

- projekter
- kommunikation
- kontakt med aktører i lokal, regional, national og international politikformulering og beslutningstagen.

OMFANGET AF PROJEKTER

Center for Regional- og Turismedforskning gennemførte 38 eksternt finansierede anvendt forsknings-, rådgivnings- og udviklingsprojekter i 2012. De to efterfølgende figurer viser projekternes fordeling efter omsætning og i antal på CRT's tre faglige temaer, Regionaløkonomiske model, Turisme og Regional udvikling og efter geografisk orientering (lokalt, regionalt, nationalt og internationalt).

SE FIGUR 4 - SIDE 13

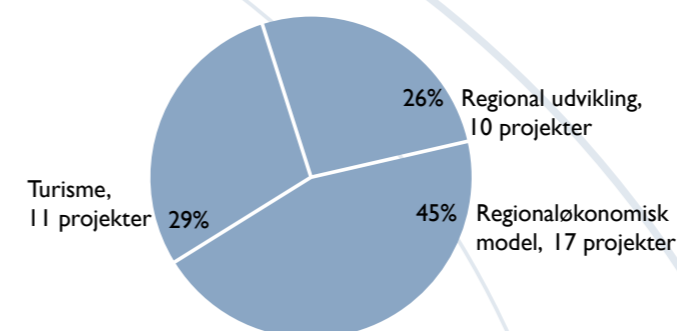
SE FIGUR 5 - SIDE 13

Med 12,02 projektmedarbejderårsværk i 2012 har medarbejderne haft en gennemsnitlig projektaktivitet på 3,16 projekter for året som helhed. Den gennemsnitlige omsætning pr. projekt er 206 t. kr., der afspejler et stort spænd fra 4 t. kr. til 1,9 mio. kr. som illustreret figur 6. Af figuren fremgår også, at hovedparten af CRT's projekter er små, idet 71% af projekterne har en omsætning under 100 t. kr. De helt små projekter under 50 t. kr. er altovervejende honorarer for præsentationer og oplæg, levering af data fra den regionale model og små konsulentopgaver. Samtidig viser fordelingen dog også, at de fire største projekter alene bidrager med 64% af omsætningen.

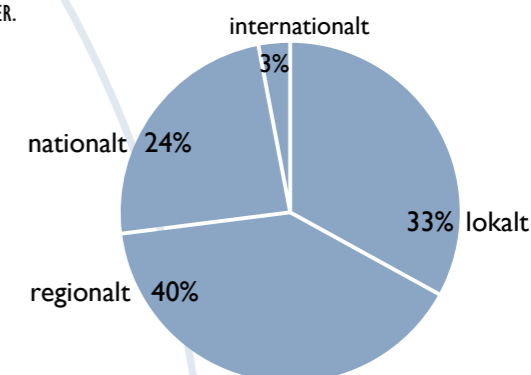
SE FIGUR 6 - SIDE 13

SE FIGUR 7 - SIDE 13

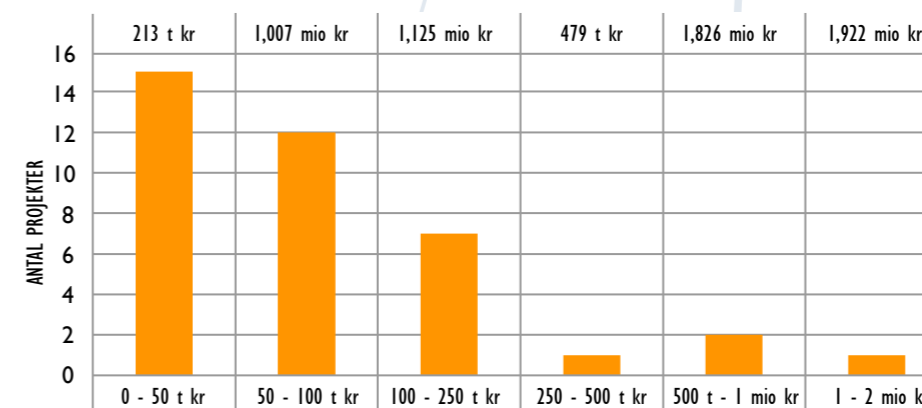
Den store mængde af projekter sammenholdt med projekternes forholdsvis lille størrelse stiller store krav til organisationens fleksibilitet og projektstyring. Der er hele tiden skiftende aktivitet, behov for løbende søgning og udvikling af nye projektaktiviteter samt konstant fokus på projektstyringen for at sikre levering til tiden og prisen på igangværende projekter.

FIGUR 4: FORDELINGEN AF PROJEKTOMSÆTNINGEN I 2012 PÅ CRT'S TRE FAGLIGE TEMAER.

FIGUR 5: PROJEKTOMSÆTNINGENS FORDELING EFTER ORIENTERING; LOKALT, REGIONALT, NATIONALT OG INTERNATIONALT

FIGUR 6: PROJEKTFORDELING EFTER OMSÆTNING. TALLET OVER SØJLEN ANGIVER DEN SAMLEDE OMSÆTNING.

Projektstørrelse	Andel af projektomsætning	Andel af antallet af projekter
Små projekter (0 - 100.000)	14 %	71 %
Mellemstore projekter (100.000 - 500.000)	19 %	21 %
Store projekter (500.000 -)	44 %	8 %

FIGUR 7: OVERSIGT OVER ORIENTERINGEN I OG OMFANGET AF CRT'S FORMIDLINGSAKTIVITETER I 2012.

RESSOURCER OG RESULTATER 2012 – ET SAMLET OVERBLIK

14

OMFANGET AF KOMMUNIKATION

Center for Regional- og Turismeforskning formidlede ny indsigt og anvendelse realiseret gennem den anvendte forskning og udviklings- og rådgivningsaktiviteterne i lokal, regional, national såvel som international sammenhæng 32 gange i løbet af 2012.

FORMIDLING

Derudover producerede CRT 14 skriftlige projektrafporteringer i form af rapporter og notater i 2012. Med 12,02 projektmedarbejderårsværk svarer dette til 3,83 kommunikations- og formidlingsaktiviteter pr. årsværk for året som helhed. Dette afspejler dog en væsentlig variation i aktiviteten blandt medarbejderne, ganske som det er tilfældet med den videnskabelige publicering, der er koncentreret på et mindre antal medarbejdere.

SE FIGUR 8 - SIDE 15

MEDIEDÆKNING

CRT har igen i 2012 opnået fin mediedækning i de bornholmske medier særligt i forbindelse med projektet *Både* og samt direktørskiftet. Den lokale presse viser generelt interesse i centrets arbejde og viden. Der har været arbejdet med at få relevant arbejde omtalt i andre regionale medier, hvilket er lykkedes i Thy og på Lolland Falster i forbindelse med projektet *MOLLY – Master i Oplevelsesledelse til Yderområde*.

Endvidere var CRT i Avisen Kommunen i forbindelse med CRT's engagement på Folkemødet og central i en dybdegående artikel om akademikere på Bornholm i Magisterbladet. I 2012 har centret i mindre grad prioriteret at være opsøgende over for nationale og internationale medier.

OMFANGET AF KONTAKTER

CRT er en ressourcefuld organisation, der bidrager med og gør strategisk brug af sine kontakter til omverdenen i forhold til arbejdet med ny viden, ny indsigt og ny anvendelse. For i endnu højere grad at kunne arbejde strategisk, er vores samlede kontaktportefølje opgjort på organisationsniveau og herefter kategoriseret i forhold til CRT's ressourcefunktioner som vidensleverandør, samarbejdspartner og netværksdeltager indenfor følgende otte overskrifter:

1. Leverandør af viden om regional modeløkonomi
2. Leverandør af viden om turisme og kultur
3. Del af nationale netværk
4. Sparringspartner til lokal erhvervsudvikling i og udenfor Danmark
5. Aftager af midler og formidler af resultater fra programmer og fonde
6. Samarbejdspartner med vidensinstitutioner
7. Leverandør af viden om udvikling i yderområder
8. Del af internationale forskningsnetværk herunder ø-forskning

RESSOURCER

Resultaterne skabt af Center for Regional- og Turismeforskning i 2012 kan ikke ses ude af sammenhæng med de ressourcer, som CRT har haft til rådighed. I dette afsnit af årsberetningen gives derfor et samlet overblik over de ressourcer, som CRT har anvendt til at skabe resultater i 2012.

SE FIGUR 9 - SIDE 15

ORIENTERING	ANTAL FORMIDLINGSAKTIVITETER
Lokalt	10 (Bornholm og Thisted)
Regionalt	2 (Midtjylland samt alle regioner)
Nationalt	15 (Heraf 10 arrangementer på Folkemødet 2012)
Internationalt	5 (Norden og Europa)

FIGUR 8: OVERSIGT OVER ORIENTERINGEN I OG OMFANGET AF CRT'S FORMIDLINGSAKTIVITETER I 2012.

15

CRT's menneskelige ressourcer i 2012			
MENNESKELIGE RESSOURCER	OMKOSTNINGER(dkk)	ÅRSVÆRK	OMKOSTNING/ÅRSVÆRK
Projektmedarbejdere	6.301.700	12,02	524.475
Heraf heltidsansat videnskabeligt personale	4.636.386		
Fordeling på faglige temaer:		7,92	585.402
- Regionaløkonomisk model	1.261.278		
- Turisme	1.352.448		
- Regional udvikling	2.022.657		
Teknisk administrativt personale	1.372.814	3	457.605
Ledelse	985.509	1	985.509
Bestyrelse	109.000	-	109.000
Ressourcer anvendt til udvikling i 2012			
RESSOURCER TIL UDVIKLING	TIMER	DIREKTE OMKOSTNG. (dkk)	RESULTATER
Projektudvikling	1.267	18.944	29 nye projekter DKK 2.064.639 i finansiering 14 rapporter og notater
Forskningsansøgninger	980	13.969	5 ansøgninger (2 tilsagn, 2 afslag, 1 afventer)
Konferencedeltagelse	491	94.777	10 conferencebidrag
Videnskabelige artikler	622	5.728	4 publicerede artikler
Vidensspredning	1.077	59.796	32 præsentationer 9 netværk, råd og bestyrelser
Folkemødet 2012	184	41.932	10 arrangementer

FIGUR 9: OVERSIGT OVER CRT'S RESSOURCEANVENDELSE I 2012.

MODELØKONOMI

16

DEN REGIONALE MODEL ER CRT'S SAMFUNDSSCANNER

Center for Regional- og Turismeforskning vil bidrage med ny viden til samfundsdebatten. Det gør vi bl.a. ved hjælp af *Den regionale model for erhverv og beskæftigelse, SAM-K/LINE*, der kan bruges til samfundsøkonomiske analyser for fx kommuner og regioner. Formålet er typisk at sætte mål og rammer for overvågning og udvikling i fx befolkning, beskæftigelse, indkomster og forbrug eller analysere på effekterne af forskellige økonomisk-politiske indgreb.

CRT udfører enkeltstående analyseopgaver, og giver kommuner og regioner med stort og kontinuerligt analysebehov mulighed for at blive brugere af *Den regionale model for erhverv og beskæftigelse, SAM-K/LINE*. En model udviklet og drevet af forskere ved CRT, som bl.a. benytter person- og virksomhedsdata fra Danmarks Statistik samt nationalregnskabsdata. Modellen kan beskrives som en *samfundsscanner*, der gør os i stand til at overvåge og fremskrive den økonomiske udvikling for regioner og kommuner. Brugere af den regionale model tilknyttes vores brugerforum og har adgang til undervisning, assistance og support.

HVILKE ANALYSER?

Vi kan analysere på udviklingen bagudrettet, men kan nok så interessant også give et bud på fremtiden ved at analysere på konsekvenserne af forskellige udviklingsscenarier som fx:

- Hvordan vil befolkningstallet i kommunen se ud om 5-10-15 år, hvis de nuværende udviklingstendenser fortsætter?
- Bliver der i regionen mangel på faglært arbejdskraft? Inden for hvilke brancher?
- Hvordan med rekruttering af arbejdskraft til kommunens kerneområder? Vil der være stor afgang, og venter der i så fald en udfordring med at sikre hænder nok til at løfte velfærdsopgaver over for borgerne?

MULIGHED FOR SPECIALISEREDE UDTRÆK OG DATASÆT

Den regionale model giver brugeren mulighed for at lave mere specialiserede udtræk end Statistikbanken. Vi har også mulighed for at koble registeroplysninger med supplerende oplysninger indhentet gennem en repræsentativ survey i fx et bestemt geografisk område eller en bestemt aldersgruppe. Dermed kan vi skabe et stærkt og unikt datasæt tilpasset det aktuelle analysebehov eller forskningsprojekt.

17

I SAMMENHÆNG

Den regionale model for erhverv og beskæftigelse, SAM-K/LINE bruger såkaldte afidentificerede mikrodata på person- og virksomhedsniveau samt nationalregnskabsdata fra Danmarks Statistik.

En økonomisk model består af en række forbundne ligninger, der beskriver en økonomisk sammenhæng under nogle givne forudsætninger. Ved hjælp af data kan man tilpasse modellen til den relevante økonomi.

Den regionale model er en regionaliseret (dvs. fokus er på regioner og kommuner) udgave af Danmarks Statistiks nationaløkonomiske fremskrivningsmodel ADAM, som er den model der benyttes af bl.a. Finans- og Økonomiministeriet til at analysere og fremskrive den nationale danske økonomi.

2012 PROJEKT: BESKÆFTIGELSEN I BYGGE- OG ANLÆGSBRANCHEN I SYDDANMARK

For Beskæftigelsesregion Syddanmark leverede CRT med udgangspunkt i *Den regionale model for erhverv og beskæftigelse, SAM-K/LINE*, data for efterspørgslen efter arbejdskraft 2012-2022. Den endelige rapport blev tilrettelagt af COWI.

Behovet for en fremskrivning skyldes, at der i den kommende tiårsperiode gennemføres en række ekstraordinære bygge- og anlægsprojekter i Syddanmark. Det kan på længere sigt give rekrutteringsproblemer, selvom bygge- og anlægsbranchen i øjeblikket er præget af en relativ høj ledighed.

CRT har foretaget en fremskrivning (eksklusiv de ekstraordinære bygge- og anlægsprojekter) af efterspørgslen efter arbejdskraft for perioden frem til 2022. I forbindelse med fremskrivningen er hentet information om udviklingen i antallet af arbejdspladser fordelt på hovedbrancher og hoveduddannelsesgrupper. Derved belyses om den forventede udvikling på arbejdsmarkedet vil give anledning til over- eller underskud af arbejdskraft i bygge- og anlægssektoren.

Fremskrivningen viste, at der på længere sigt må forventes en mangel på arbejdskraft (eksklusiv de ekstraordinære byggeprojekter) for elektrikere, murere, bygningsmalere, tømrere/snedkere og smede. Derudover tyder fremskrivningen på, at der også kan opstå rekrutteringsproblemer blandt VVS'ere og EUD-uddannede chauffører i løbet af perioden, fordi overskuddet af arbejdskraft bliver meget lavt - under 5 % af arbejdsstyrken.

Den samlede analyse peger på, at man må imødekomme manglen på arbejdskraft ved følgende tiltag:

- øge tilgangen til de erhvervsfaglige og naturvidenskabelige uddannelser
- skabe mulighed for at inkorporere krav om oprettelse af praktikpladser i kontrakter mellem virksomheder og offentlige bygherrer
- forbedre fastholdelse af seniorer i bygge- og anlægsbranchen

TAL PÅ TURISMEN

Center for Regional- og Turisemeforskning sætter tal på turismens omfang og betydning på både nationalt og regionalt plan. Turismen rummer vækstpotentialer for bl.a. de danske yderområder, og CRT giver kommuner, erhvervsfremmeaktører og brancheorganisationer med fokus på turisme et faktisk grundlag til at arbejde med turismeudvikling og erhvervsfremme. Tillige deltager vi i forskningsprojekter med fokus på turisme.

ANALYSER AF TURISMENS OMFANG, UDVIKLING, BETYDNING OG POTENTIALER

Vi kombinerer typisk kvantitative metoder i form specialiserede registeranalyser fra Danmarks Statistik vha. *Den regionale model for erhverv og beskæftigelse, SAM-K/LINE* med kvalitative værktøjer som interviews og fokusgrupper med turister og nøgleaktører. På dette grundlag kan vi fx:

- Kortlægge turismesektorens størrelse i en kommune eller region
- Beskrive turismens udvikling over tid
- Sammenligne turisterhvervets økonomiske betydning med andre erhverv
- Påpege potentialer for øget oplevelsesværdi og øget omsætning

ØKONOMISKE FREMSKRIVNINGER OG SCENARIER

Modeløkonomisk analyse er en af centrets kernekompetencer, hvorfor vi tilbyder forskellige turismeøkonomiske analyser. Med udgangspunkt i fremskrivninger og konsekvensberegninger med *Den regionale model for erhverv og beskæftigelse, SAM-K/LINE* kan vi fx analysere på:

- Den regionaløkonomiske effekt af en ny flagskibsattraktion
- Antal skabte arbejdspladser ved et øget antal udenlandske turistovernatninger
- Stigningen i turismeomsætningen i en kommune, hvis antallet af endagsturister øges med 10%

Gennem bidrag til VisitDenmarks årlige rapport om turismens økonomiske betydning i Danmark, er CRT år efter år med til at give dansk turisme det nødvendige grundlag til at sætte tal på turismens størrelse i forhold til andre erhverv og dokumentere turisterhvervets betydning for den samlede danske økonomi. Kernen i arbejdet for VisitDenmark - det regionale turismesatellitregnskab - er udviklet for VisitDenmark af CRT's seniorforsker Ph.d. Jie Zhang.

I SAMMENHÆNG

Et turismesatellitregnskab (TSA) er et selvstændigt regnskab for turismesektoren, der - som en satellit - er forbundet til Nationalregnskabet. Er der forskelle justeres turismestatistikken, så der er konsistens mellem de forskellige kilder, hvilket giver opgørelsen stor troværdighed.

Behovet for et måleredskab, som kan gå på tværs af forskellige sektorer, er stort i turismeerhvervet, da det er sammensat af en lang række selvstændige erhverv, hvoraf de mest åbenlyse er transport, hotel- og restauration samt attraktioner og forlystelser. Turister køber varer og serviceydelser, som vi klassisk forbinder med turisme (fx overnatning), men turisternes forbrug har også afsmittende effekt på andre sektorer (fx detailhandel og offentlig transport). Satellitregnskabet opgør turisternes andel af efterspørgslen efter sådanne varer og ydelser, så turismesektorens samlede betydning for nationaløkonomien kan opgøres.

Et TSA bygger på internationalt udarbejdede og anerkendte standarder og metoder. Det giver mulighed for valide sammenligninger med andre industrier i samme land samt mulighed for at sammenligne turismesektorens betydning i forskellige lande.

2012 PROJEKT: KYSTTURISMEN I DANMARK

For det nationale Videncenter for Kystturisme udarbejdede CRT rapporten "Kystturismen i Danmark", som er en analyse af den geografiske lokalisering af dansk kystturisme med udgangspunkt i en lang række indikatorer.

Videncenter for Kystturisme blev oprettet i forbindelse med Finansloven for 2011. Centret er beliggende i Hvide Sande. Bag centret står Erhvervs- og Vækstministeriet, Region Midtjyllands, Region Syddanmarks, Region Sjællands og Region Nordjyllands vækstfora samt Ringkøbing-Skjern Kommune.

Videncenter for Kystturisme vil arbejde fokuseret med udvikling af kystturisme i Danmark med udgangspunkt i et antal udvalgte og afgrænsede områder, som har størst potentiale for udvikling. Analysen fra CRT har givet videncentret et faktisk og validt beslutningsgrundlag til at udpege de 20 særlige feriesteder, der i de kommende år vil få særligt fokus og blive tilbudt specielt tilrettelagte udviklingsforløb som led i arbejdet med kvalitetsudvikling af dansk kystturisme.

Rapporten viser overordnet set, at kystturismen i Danmark er kendetegnet ved stærke koncentrationer rundt om i landet. Halvdelen af kystturismens i alt 45 mio. overnatninger bliver afholdt i 12 ud af de i alt 78 kommuner, som hører under definitionen af kystturisme i Danmark (al turisme uden for de fire største byer).

I rapportens indledning lyder det at "der er tale om et opslagsværk, der viser den geografiske fordeling af aktivitetsniveauet i dansk kystturisme ud fra forskellige dimensioner. Den, der blot har kystturisme som en mindre del af sit arbejdsvirke, kan få et godt overblik over status og udviklingstendenser ved at læse sammenfatningen. Den fagligt interesserede kan læse selve rapporten, og "data-nørdene" kan så vælge at gå på videre opdagelse i bilagsmaterialet".

REGIONAL UDVIKLING

20

LANDDISTRIKTERNES UDNYTTEDE RESSOURCER

Forskningsarbejdet på Center for Regional- og Turismeforskning er centreret omkring de særlige strukturelle udfordringer og løsninger, der er relevante og aktuelle for yderområder både i Danmark og uden for landets grænser. CRT's ambition er at bidrage til en større opmærksomhed omkring, hvilke ressourcer landdistrikterne rummer. Ressourcer, hvis potentialer - såfremt de udnyttes optimalt - rækker langt ud over de lokalsamfund, hvor de opstår og skabes.

ET UNIKT UDGANGSPUNKT

Fælles for mennesker og virksomheder, som har valgt at bosætte og etablere sig i et landdistrikt er, at de ser netop dette sted som udgangspunkt og grundlag for deres liv og deres virke. De skaber ikke erstatninger for livet, som det leves i byerne, men tager derimod udgangspunkt i de unikke potentialer dybt forankret i det enkelte lokalsamfunds identitet, kultur og fysiske ressourcer. Det er disse mennesker og virksomheders engagement, virke og initiativ, vi på CRT arbejder på at understøtte på forskellig vis med henblik på at bidrage til udvikling i udkantsområder.

I SAMMENHÆNG

I takt med byområdernes stigende tiltrækningskraft er problemstillinger, der knytter sig til udkantsområderne, i dag på dagsordenen i en større del af Danmark end tidligere, hvor udkantsproblemer var forbeholdt småøerne og de mest afsidesliggende områder.

Mange kommuner og egne i Danmark har fx udfordringer med befolkningstilbagegang, svag økonomisk vækst, demografisk skævvridning og faldende beskæftigelse. Dette ses på trods af at tal fra Danmarks Statistik viser, at den danske befolkning er steget med 2,9 % i perioden fra 2007 – 2013. Det er imidlertid kun de største byer og områderne tæt på, der kan måle en befolkningsvækst, hvorimod landdistrikterne i samme periode er blevet godt 24.000 færre borgere, hvilket svarer til en tilbagegang på 3 %. Endnu værre ser det ud på både de små og de større danske øer; Læsø, Samsø, Langeland, Lolland og Bornholm, hvor der måles helt op til 9 % tilbagegang i befolkningen.

FOKUS PÅ VIDEN

Socialfondsprojektet Master i Oplevelsesledelse til Yderområder har muliggjort en lokal tilrettelæggelse af Master i Oplevelsesledelse (MOL) fra Roskilde Universitet (RUC) på hhv. Bornholm og i Thy. Hermed har CRT bidraget til at vise, hvordan der kan skabes ny udvikling og et regionalt kompetenceløft ved at arbejde med både adgang, indhold og organisering af uddannelses tilbud i yderområder.

FOKUS PÅ STEDBUNDNE RESSOURCER

Projektet Mit hjem er hvor mit hjerte er, der er bevilget af Nordisk Ministerråds demografiprogram, er et andet eksempel på, hvordan CRT arbejder med stedbundne ressourcer. Udviklingsprojektet bygger på et 10-årigt kulturelt nordisk samarbejde, og målet er at sætte fokus på, synliggøre og understøtte de ressourcer, som unge fraflyttede repræsentanter og anvender aktivt for eksempel gennem sociale og kulturelle aktiviteter i de lokalområder, de oprindeligt stammer fra. På Bornholm bruges projektet til kortlægning af de ressourcer i aldersgruppen 20-35 år, der er tilgængelige til udvikling af et yderområde som Bornholm.

21

2012 PROJEKT: BÅDE OG

CRT har i samarbejde med Bornholms Regionskommune gennem de seneste to år arbejdet med brugerdiven innovation på fire bornholmske havne. Projektet er finansieret af Program for Brugerdiven Innovation under tidl. Erhvervs- og Byggestyrelsen, og har haft til formål at afprøve og udvikle nye innovationsmetoder. Målet har været, at ny viden blev forankret i det offentlige og private innovationssystem, så programmet derved bidrog til et varigt løft i danske virksomheders og offentlige institutioners innovationsaktiviteter.

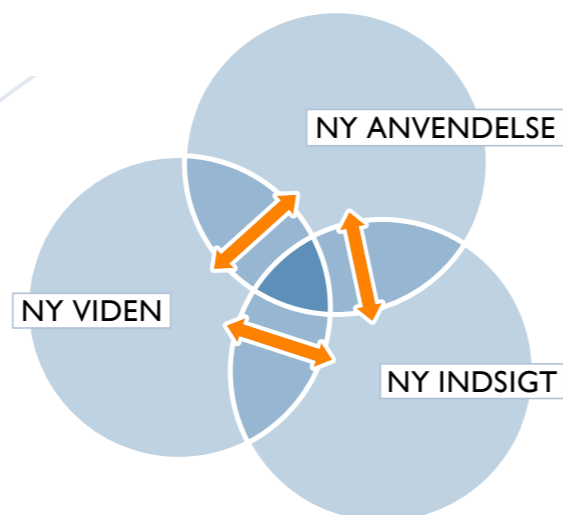
Borgere i henholdsvis Allinge, Gudhjem, Svaneke og Nexø har brugt eftermiddage, aftner og weekender på at tænke, tale, drømme og visualisere ideer for udviklingen af den lokale havn med det mål at skabe et aktivt og levende miljø hele året. Gennem otte workshops har borgerne arbejdet med innovation og kreativitet, og man har diskuteret stedbundne potentialer og udvikling af nye oplevelsesrum. Processen har været forankret af en gennemgående projektleder og en lejlighedsvis repræsentant fra kommunen, der skulle sikre sammenhæng mellem projektets rammer og kommunens politik og strategi for borgerinddragelse.

Til trods for at der ikke har været anlægskroner i projektet, er der alligevel kommet flere resultater ud af forløbet. Der er lavet et visionskatalog med visualiseringer og beskrivelser af havnegruppernes mange idéer og interventioner. Der er afviklet Havens Dag arrangementer simultant på alle fire havne i forbindelse med Bornholms Kulturuge, hvor en række midlertidige installationer, en slags prototyper på de udviklede idéer, blev offentliggjort. Det var blandt andet lysinstallationer på Gudhjem og Nexø havn og en app til smartphones med Allinge havns historie i tekst og billeder. Desuden er der udarbejdet et metode- og proceskatalog, der detaljeret beskriver hele processen.

Endelig har projektet resulteret i dannelsen af lokale netværk med engagerede borgere, der – ikke kun i regi af dette projekt – vil arbejde aktivt for deres nærområde.

Med de resultater mangler nu det sidste og afgørende kapitel, for projektet – med borgernes øjne – kan betegnes som en succes: realiseringen af nogle af projektets visioner for havnene. Med udgangen af 2012 står Bornholms Regionskommune derfor over for de udfordringer, der knytter sig til videreudvikling, sortering, forankring og finansiering af borgernes udviklede idéer og koncepter.

PROJEKTER 2012

22

NY VIDEN

ARTIKLER	Internt projekt
CRT KONFERENCER	Internt projekt
FORSKNINGSANSØGNINGER	Internt projekt
KONFERENCER	Internt projekt
PH. D. PROJEKT	Internt projekt

NY INDSIGT

ANALYSE AF BESKÆFTIGELSE OG ARBEJDSMARKED I FORBINDELSE MED DEN ERHVERVSMÆSSIGE INTEGRATION MELLEM SJÆLLAND OG SKÅNE	Kraks Fond
ANALYSE AF OMRÅDERS TILTRÆKNINGSKRAFT (ESPON ATTREG)	ESPON
ARTIKLER	Internt projekt
BEREGNINGER AF ANLÆGS- OG DRIFTSEFFEKTER AF UDVIDELSE AF MUSEET	Statens Naturhistoriske Museum
BEREGNINGER VEDR. BEHOV FOR DRIKKEVAND I REGION MIDTJYLLAND - UDVIKLING I BEFOLKNING, INDKOMSTER OG ARBEJDSPLADSER	Region Midtjylland Miljø
BÅDE OG - BRUGERDREVEN INNOVATION PÅ BORNHOLMS HAVNE	Bornholms Regionskommune
DATA OG MODELBEREGNINGER PÅ BAGGRUND AF SAM-K/LINE	CEPOS
DATA TIL BEREGNINGER AF MILJØKONSEKVENSER I UDVALGTE KOMMUNER	Syddansk Universitet, Institut for Fysik, Kemi og Farmaci
DATAUDTRÆK VEDR. PENDLING	Projekt Zero
KONFERENCER	Internt projekt
KONSULENTBISTAND TIL BEREGNING AF DIVERSE BESKÆFTIGELSESEFFEKTER	Region Syddanmark
KVANTITATIV BESKRIVELSE AF KYSTTURISMEN I DANMARK	Videncenter for Kystturisme
OPGØRELSE AF BESKÆFTIGELSESEFFEKTER VED AFFALDSHÅNDTERING	NIRAS
OPLÆG OM SAMMENKOBLINGEN I DEN LOKALE ØKONOMI MED BAGGRUND I LINE	Stiftelsen SINTEF Teknologi og Samfunn, Norge
PROJEKTUDVIKLING	Internt projekt

NY INDSIGT fortsættelse

SKABELSE AF VÆKST I ØSTISLAND VIA INNOVATIVE VIDENSINPUT FRA KUNSTHÅNDVÆRK OG OPLEVELSESSEKTOREN FRA ANDRE UDKANTSOMRÅDER, HERUNDER BORNHOLM	Leonardo da Vinci programmet
SPECIALVERSION AF SAM-K/LINE MED SÆRLIG FOKUS PÅ OPLEVELSESØKONOMI	Region Nordjylland
TILFLYTTER- OG PENDLINGSANALYSE	Bornholms Regionskommune
TURISMEANALYSE	Qaasuitsup kommunia, Grønland
VIDENSPREDNING	Internt projekt

NY ANVENDELSE

ANALYSE AF DE FORVENTEDE SAMFUNDSØKONOMISKE EFFEKTER VEDR. CAMPINGPLADS VED ASSENS MARINA	Assens kommune
ANALYSE VEDR. CAMPINGTURISMEN I FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE	Topcamp Bøjden
ARBEJDSMARKEDSBALANCE	Slagelse kommune
ARBEJDSMARKEDSBALANCER FOR DE 17 KOMMUNER I REGION SJÆLLAND	Beskæftigelsesregion Hovedstaden og Sjælland
BEREGNINGER AF PENDLINGEN FRA ROSKILDE KOMMUNE	NIRAS
BEREGNINGER OG NOTAT VEDR. BETYDNINGEN AF FORSVARETS ARBEJDSPLADSER PÅ BORNHOLM	Bornholms Regionskommune
DE BORNHOLMSKE BEFOLKNINGSPROGNOSE	Campus Bornholm
DEN REGIONALE MODEL FOR ERHVERV OG BESKÆFTIGELSE, SAM-K/LINE	Regionerne, BRK og VisitDenmark
DIREKTE OG AFLEDTE EFFEKTER AF DEN ØKONOMISKE BETYDNING AF TURISMEN FOR HVER AF DE 98 KOMMUNER	VisitDenmark
EFFEKT MÅLING AF HELÅRSTURISMEPROJEKTET "NATUREN+"	Toppen af Danmark
MASTER I OPLEVELSESLEDELSE TIL YDEROMRÅDER - EN LOKAL TILRETTELÆGGELSE AF MASTER I OPLEVELSESLEDELSE FRA ROSKILDE UNIVERSITET PÅ HHV. BORNHOLM OG I THY	Erhvervs- og Byggestyrelsen Socialfondsprojekt
MØDESEKTORENS SATELLITREGNSKAB OG DEN ØKONOMISKE OG BESKÆFTIGELSESMÆSSIGE BETYDNING AF MØDESEKTOREN	VisitDenmark
OPDATERING OG VEDLIGEHOLDELSE AF TURISMEMODELLEN TØBBE/LINE OG ET REGIONALISERET TURISMESATELLITREGNSKAB	VisitDenmark
OPLÆG OM HVORDAN MODELLER KAN BEREGNE FREMTIDENS DRIKKEVANDSFORSYNING I REGION MIDTJYLLAND	Region Midtjylland Miljø
OPLÆG OM PROGNOSE FOR FREMTIDENS LOKALE ERHVERVSUDVIKLING	Dansk Erhvervsfremme (DEF)
RÅDGIVNING OG BISTAND VEDR. POTENTIALER FOR ERHVERVSUDVIKLING I TURISMEBRANCHEN PÅ SMÅØERNE	Sammenslutningen af Danske Småøer
TILPASSET LINE VERSION OG BEREGNINGER TIL ANALYSER	COWI
TILRETNING AF SPØRGESKEMA VEDR. "FEEL LIKE ODSHERRED"	Visit Odsherred

23

VIDENSKABELIGE ARTIKLER (PUBLICEREDE ELLER ACCEPEREDE)

Jensen C(a) & Zhang J(b) (2012): Trade in tourism services: Explaining tourism trade and the impact of the general agreement on trade in services on the gains from trade. *The Journal of International Trade & Economic Development: An International and Comparative Review*, i-first Article, pp 1-32. (a) School of Economics, Faculty of Arts and Social Sciences, University of Nottingham, Malaysia; (b) Centre for Regional and Tourism Research, Denmark

Halkier H(a), James L(b), Dahlström M(c) & Manniche J(d) (2012): Knowledge Dynamics, Regions and Public Policy, *European Planning Studies*. Special Issue: Knowledge Dynamics, Regions and Public Policy. Volume 20, No. 11, 2012, pp. 1759-1766. (a) Department of Culture and Global Studies, Aalborg University, Denmark; (b) Institute of Education, University of London, London; (c) Department of Human Geography, Karlstad University, Sweden; (d) Centre for Regional and Tourism Research, Denmark

Manniche J (2012): Combinatorial Knowledge Dynamics: On the usefulness of the differentiated knowledge bases model. *European Planning Studies*. Special Issue: Knowledge Dynamics, Regions and Public Policy. Volume 20, No. 11, 2012, pp. 1823-1841.

Manniche J, Larsen KT (forthcoming). Experience staging and symbolic knowledge – The case of Bornholm culinary products. *European Urban and Regional Studies*, Special Issue "The experience turn in development and planning", DOI: 10.1177/0969776412453146.

ANDRE UDGIVELSER

Bach-Jensen A (2012): *Evalueringsrapport I: Både og, Bornholms Havne – de skjulte skatte*. Udarbejdet for Bornholms Regionskommune.

Bach-Jensen A & Larsen KT (2012): *Evaluering af MOLLY - Projekt Master i oplevelsesledelse til yderområder*. Udarbejdet som en del af Socialfondsprojektet Oplevelsesledelse i Yderområder. Center for Regional- og Turismeforskning.

Hedetoft A (2012): *De bornholmske befolkningsprognoser med fokus på ungdomsårgangene*. Udarbejdet for Campus Bornholm. Center for Regional- og Turismeforskning.

Hedetoft A (2012): *Notat om Produktion og Beskæftigelse på Bornholm*. Udarbejdet for Bornholms Vækstforum. Center for Regional- og Turismeforskning.

Hedetoft A & Hansen E (2012): *Potentialer for erhvervsudvikling i turismebranchen på småøerne*. Udarbejdet for Sammenlutningen af Danske Småøer, Småøernes Fødevarenetværk og Småøernes Aktionsgruppe. Center for Regional- og Turismeforskning i samarbejde med Eskild Hansen Strategibureau.

Hedetoft A & Marcussen CH (2012): *Pendlingsanalyse for Bornholm*. Udarbejdet for Bornholms Regionskommune. Center for Regional- og Turismeforskning.

Larsen KT (ed.) (2012): *From One Island to Another: Celebrating Island Connections*. Bornholm, Denmark: Centre for Regional and Tourism Research.

Larsen KT, Bach-Jensen A, Rømer L: *Årsberetning 2011*. Center for Regional- og Turismeforskning.

Larsen KT: *Activity Report 2010-2012*. Centre for Regional and Tourism Research.

Madsen B, Madsen J, Stefaniak I & Hedetoft A (under udgivelse): *Migration in the Øresund Region*. Sydsvenska Industri- och Handelskammaren.

VIDENSKABELIGE KONFERENCEPAPERS OG PRÆSENTATIONER

Larsen KT: *The trials and tribulations of attracting new residents to peripheral islands: can an experience economic perspective give new insights?* International Small Islands Studies Association: Conference of the World XII. 28. maj -1. juni 2012. Tortola, British Virgin Islands. Workshop præsentation.

Larsen KT & Rømer L: *Creative Networks in Peripheral Areas: the case of The Arts and Crafts Association of Bornholm*. RSA Experience Economy Network Workshop: 13-14. september 2012, Bornholm.

Madsen B: *Inter-connectedness in the Danish local economy – Applications with the LINE-model*. SIRE Workshop and Policy Forum on "Regional Economic Policy" University of Dundee, 28. september 2012. Dundee, Skotland.

Madsen B: *Scenario Analysis for Territorial Attractiveness and mobility flows - Documentation and Application of the ATTREG-future model*. Final World Input-output Database Conference: Causes and Consequences of Globalization. 24-26. april 2012. Groningen, Nederlandene. Konference præsentation.

Madsen B & Madsen J: *Scenario Analysis for Territorial Attractiveness and mobility flows - Documentation and Application of the ATTREG-future model*. Regional Science Association International conference. 20-25. august, 2012. Bratislava, Slovakiet.

Manniche J: *Oplevelsesøkonomi, turisme og branding*. Møde i forskningsnetværk for danske regionalforskere. 23. januar 2012. Foulum, Århus Universitet. Præsentation.

Manniche J: *Agri-food Production Systems as Part of the Experience Economy – The Innovation and Staging of Culinary Experiences of the Island of Bornholm*. Rural at the Edge: 2nd Nordic conference for rural research. 21-23. maj 2012. Joensuu, Finland.

Madsen B (2011): *ATTREG - the Attractiveness of European regions and cities for residents and visitors - final report*. Final Report, Version 31.12.2011.

Madsen B & Zhang J (2011): *The ATTREG-future model Documents and Applications*, Chapter 8 in: *ATTREG The Attractiveness of European regions and cities for residents and visitors Applied Research 2013/1/7 Scientific Report* | Version 31 December 2011.

Marcussen CH (2012): *Flytteanalyse for Bornholm 2000-2011*. Udarbejdet for Bornholms Regionskommune. Center for Regional- og Turismeforskning.

Marcussen CH & Hedetoft A (2012): *Kystferieturismen i Danmark*. Udarbejdet for Center for Kystturisme. Center for Regional- og Turismeforskning.

Rømer L & Nielsen ML (red.) (2012): *Mulighederne af en Ø - en antologi om oplevelsesøkonomi*. Bornholm, Danmark: Center for Regional- og Turismeforskning.

Skajaa J (2012): *Kan der være andet end både på en havn?* Visionskatalog. Udarbejdet for Bornholms Regionskommune. Center for Regional- og Turismeforskning.

Skajaa J (2012): *Kan der være andet end både på en havn?* Metode- og proceskatalog. Udarbejdet for Bornholms Regionskommune. Center for Regional- og Turismeforskning.

Schönemann S, Marcussen CH & Zhang J (2012): *Analyse af de økonomiske og beskæftigelsesmæssige virkninger af udvidelse af Statens Naturhistoriske Museum*. Udarbejdet for Statens Naturhistoriske Museum. Center for Regional- og Turismeforskning.

Manniche J, Petersen T & Bach-Jensen A: *Rural Education - Qualifying for the Experience Economy*. RSA Experience Economy Network Workshop: 13-14. september 2012, Bornholm.

Manniche J: Innovation across knowledge bases, territories and production-consumption borders, 4th NoRSA conference, Regions and Multi-scalar Knowledge Dynamics, 4-5. oktober, 2012, Bornholm.

Marcussen CH: *Temperature and destination choice – a pan-European perspective*. IGC COLOGNE 2012 - 32nd International Geographical Congress, 26-30. august 2012. Theme: Tourism and Global Environmental Change: Climate Change Issues. Præsentation.

Marcussen CH: *Modelling attraction visitor numbers – in the Danish provinces*. Konference paper til det Nordiske Turismedforskingsymposium, 8-10. november 2012, Umeå, Sverige.

Zhang J: *Attraction Development in Denmark and its Impact on Regions*. 6th World Conference for Graduate Research in Tourism, Hospitality and Leisure, conference proceedings pp 1126 -1142. Paper presented at the conference, 24-29. april, 2012, Fethiye, Tyrkiet.

Zhang J: *Assessing the Economic Importance of Meetings Activities in Denmark*. 5th Global Event Congress: Advances in Event Management Research and Practice, 13-15. juni, 2012, Stavanger, Norway. Workshop præsentation.

Zhang J: *Denmark's experience on the regional TSA and tourism economic impact analysis*. UNWTO /INRouTE 1st Seminar on Regional Tourism: Setting the focus, 5-6. juli, 2012, Venice, Italy. Workshop præsentation.

ANDRE OFFENTLIGE FOREDRAG, OPLÆG OG PRÆSENTATIONER

Bach-Jensen A: Introduktion til projektarbejde og etnografisk metode. 4-dages undervisningsforløb med 8. klasse på Bornholms Efterskole som led i dataindsamling til evaluering af projekt Både og - brugerdreven innovation i bornholmske havne. Maj-juni 2012.

Bach-Jensen A & Skajaa J: *Projekt både og – resultater og evaluering*. Oplæg på Fagseminar om brugerdreven innovation. 24.10.12: Rønne.

Hedetoft A: *Erhvervs og beskæftigelsesudvikling på Bornholm*. Oplæg for Rotary/ Round Table Medlemsmøde. 9.1.2012: Nexø.

Hedetoft A: *Potentialer og udviklingstendenser indenfor turisme*. Oplæg for Sammenslutningen af danske småøer. 9.2.2012: Odense.

Hedetoft A: *Turisme- og virksomhedsøkonomi*. Oplæg for HORESTA. 16.3.2012: København.

Hedetoft A: *Kombineret af virksomheds- og persondata*. Undervisning på brugermøde vedr. Regionalmodellen. 13.4.2012: København.

Hedetoft A: *Forskellige områders attraktivitet*. Oplæg på Forskningens Døgn: Demografi og bosætningsmønstre i Norden. Arr.: Nordregio, Bornholms Regionskommune og CRT. 19.4.2012: Rønne.

Hedetoft A & Larsen KT: *Tilflytning til Bornholm*. Oplæg for Bornholms Kommunalbestyrelse. 15.5.2012. Temadag om befolkning og tilflytning: Rønne.

Hedetoft A: *Produktion og beskæftigelse. Opdatering af bornholmske erhvervsindikatorer*. Oplæg for Bornholms Vækstforum. 4.6.2012: Rønne.

Larsen KT: *Evaluering af tilflytterindsatser på Bornholm*. Seminar arrangeret af Business Center Bornholm, 10.1.2012. Bornholm. Oplæg og facilitering af workshop om tilflytterindsatser på Bornholm: Rønne.

Larsen KT (ansv.): *Kalaallit Nunaat: Island of Resources, Hope and Despair?* Folkemødet 14.6. 2012: Allinge.

Madsen B, Nielsen M & Stefaniak I: *CRT's forskning i regionaløkonomi, kommunaløkonomi og migrationer*. Oplæg på Cepos Temamøde. 24.4.2012: København.

Madsen B: *Hvilke forventninger er der til befolkningens og erhvervslivets lokalisering i år 2100 i Region Midtjylland?* Afsæt til diskussion af fremtidens behov for drikkevand. Oplæg ved GrundvandsERFAmidt i Region Midtjylland. 31.5.2012: Silkeborg

Madsen B & Schönemann S: *Konsekvenser af befolkningsændringer - eksempler af konsekvensberegninger med LINE & kommunal budgetmodel*. Oplæg for Chefgruppen, Bornholms Regionskommune. 5.6.2012: Rønne.

Manniche J (ansv.): *Sikrer klynger innovation i yderområder?* Folkemødet 15.6. 2012: Allinge.

Petersen T (ansv.): *Livslang læring i yderområder*, Folkemødet 15.6. 2012: Allinge.

Rømer L: *Fra Udkant til Forkant via viden. MOLLY og Karavanemodellen*. Oplæg for Erhvervsudvalg Kommuneqarfik Sermersooq. 29.5.2012: Bornholm.

Rømer L (ansv.): *Frivillighed er yderområdernes x-faktor*, Folkemødet 14.6. 2012: Allinge.

Rømer L (ansv.): *Fremtidens frivillighed kræver professionalisme*, Folkemødet 14.6. 2012: Allinge.

Rømer L (ansv.): *Frivillige er en uregerlig størrelse, der kræver mening, belønning og ledelse*, Folkemødet 14.6. 2012: Allinge.

Rømer L & Petersen T (ansv.): *MOLLY - Master i oplevelsesledelse til yderområder*, Folkemødet 15.6. 2012: Allinge.

Rømer L: *Den gode frivillige kommer ikke af sig selv*. Forelæsning på Master i Oplevelsesledelse, Roskilde Universitet. 22.3.2012: Thisted.

Rømer L: *Rekruttering af frivillige*. Forelæsning og workshop, Landsbypiloterne, Thisted og Morsø kommune, 23.10.2012: Thisted.

Rømer L & Larsen KT: *Creative Networks in Peripheral Areas: the case of The Arts and Crafts Association of Bornholm*. MAKE IT HAPPEN. Afsluttende konference for project Creative Communities: 24-28.9. 2012: Egilsstadir, Island.

Schönemann S & Madsen B (ansv.): *Hvad skal de fattigste kommuner leve af om 5 år?* Folkemødet 14.6. 2012: Allinge.

Schönemann S & Madsen B (ansv.): *500 millioner til Udkantsdanmark - hjælper det noget?* Folkemødet 14.6. 2012: Allinge.

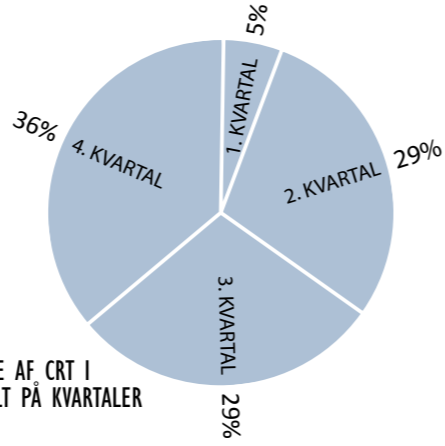
Schönemann S & Madsen B (ansv.): *Attraktionspolitik - Columbusæg eller gammel vin på nye flasker?* Folkemødet 14.6. 2012: Allinge.

Zhang J: *Hvordan estimeres turismens forbrug og regional TSA*. Oplæg for metode seminar ved Danmark Statistik, 10.5.2012: København.

MEDIEOMTALE 2012

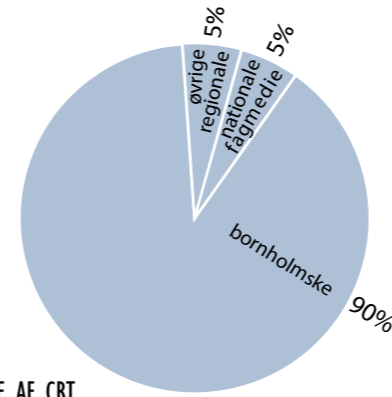
CRT opnåede i 2012 især stor omtale i de bornholmske medier i forbindelse med projektet Både Og. Når et projekt er begunstiget af både fængende temaer (her borgerinddragelse og havneudvikling) og en projektleder, som prioriterer synlighed højt, er der gode muligheder for, at CRT kan få lokalmediernes som en aktiv medspiller i forhold til opgaven med at udbrede centrets viden bredt til bornholmerne.

Generelt har CRT en fin dialog med medierne på Bornholm og gør i andre lokale sammenhænge brug af disse erfaringer med regionale mediers dagsordener og fokus. I 2012 er CRT's arbejde således blevet omtalt i Thy og på Lolland Falster i forbindelse med projektet MOLLY – Master i Oplevelsesledelse til Yderområder.

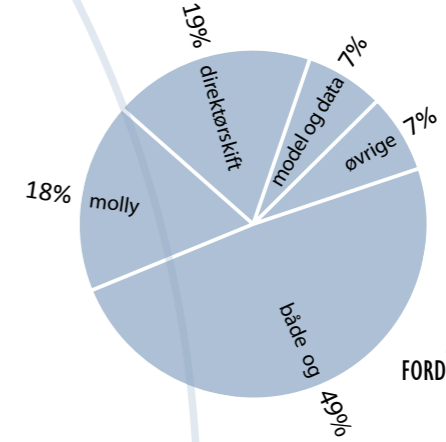

MEDIEOMTALE AF CRT I 2012 FORDELT PÅ KVARTALER

Regionale og nationale fagmedier prioriteres også i CRT's medieindsats, både i forhold til centrets egne vidensområder og i forhold til omtale af opgaver løst sammen med kunder og samarbejdspartnere. CRT var i Avisen Kommunen i forbindelse med centrets engagement på Folkemødet samt central i en dybdegående artikel om akademikere på Bornholm i Magisterbladet. I 2012 har centret ikke prioriteret at være opsøgende over for hverken nationale eller udenlandske medier.

MEDIEOMTALE AF CRT I 2012 FORDELT PÅ MEDIETYPER

MEDIEOMTALE AF CRT I 2012 FORDELT PÅ EMNER

DATO	MEDIE	OVERSKRIFT
04.01.2012	BornholmsTidende	Havneideer er halvvejs
10.01.2012	BornholmsTidende	Spændende studietur for havnegrupper
10.02.2012	Thisted Dagblad	Livslang læring i Thy
16.02.2012	Dr.dk/bornholm	Mange forslag til at udvikle Bornholms havne
26.03.2012	BornholmsTidende	CRT i Nexø søger ny chef
11.04.2012	BornholmsTidende	Både Og samarbejder med arkitekt og journalist
11.04.2012	BornholmsTidende	Lokale kræfter skal udvikle havneideer
12.04.2012	Dr.dk/bornholm	Mange ideer til nyt liv i havnene
23.04.2012	BornholmsTidende	Bog fra CRT: Ikke mere klynken
02.05.2012	BornholmsTidende	Flere oplevelsesmastere på vej
08.05.2012	BornholmsTidende	12 vil være ny direktør for CRT i Nexø
29.05.2012	Dr.dk/bornholm	Direktørstilling i CRT slået op igen
29.05.2012	BornholmsTidende	Direktørstilling for CRT slået op igen
04.06.2012	Dr.dk/bornholm	CRT i Nexø bruger børnearbejde
06.06.2012	BornholmsTidende	Masteruddannelse har skabt lokal udvikling
07.06.2012	BornholmsTidende	Hvordan skabe man oplevelser og tjener penge?
07.06.2012	BornholmsTidende	Unge i forskerrollen
07.06.2012	Dr.dk/bornholm	Prognose: Mangel på HK'ere om 3-4 år
09.06.2012	BornholmsTidende	CRT: Bornholm vil mangle HK'ere
14.06.2012	Avisen Kommunen	Tre Skarpe om Frivillighed
27.06.2012	BornholmsTidende	Havneideer er blevet smukkeseret
11.07.2012	BornholmsTidende	Lene Feldthus Andersen ny direktør for forskning
11.07.2012	TV2bornholm.dk	Ny direktør på CRT fundet
11.07.2012	Bornholm.nu	Ny direktør på forskningscenter
11.07.2012	TV2bornholm.dk	Ny direktør på CRT fundet
17.07.2012	BornholmsTidende	Masteruddannelse skaber lokal udvikling
18.07.2012	BornholmsTidende	Masteruddannelse skaber lokal udvikling
14.09.2012	Magisterbladet	Nyt skal vende image udviklingen

MEDIEOMTALE AF CRT I 2012 I KRONOLOGISK RÆKKEFØLGE.

DATO	MEDIE	OVERSKRIFT
17.09.2012	TV2bornholm.dk	Projektleder glæder sig over forslag
17.09.2012	BornholmsTidende	Nexø Havn bliver klædt i lys
19.09.2012	BornholmsTidende	Havnens Dag lørdag den 22. september
24.09.2012	BornholmsTidende	Positive tilbagemeldinger
24.09.2012	BornholmsTidende	Tænk, hvis man ku' få cocktail på toppen af silo II
24.09.2012	BornholmsTidende	Vil prøve at skaffe penge til et samlet projekt
25.09.2012	BornholmsTidende	Visioner med på debatmøde
26.09.2012	Bornholm.nu	Antal pendlere stærk overdrevet
28.09.2012	BornholmsTidende	Arbejdsgruppe forbereder næste færgesubud
01.10.2012	BornholmsTidende	Trafik: ny analyse rapport fra CRT
01.10.2012	TV2bornholm.dk	Ny formand for Destination Bornholm
03.10.2012	Dr.dk/bornholm	Forskningscentret i Nexø får ny samarbejdsaftale
07.10.2012	Bornholm.nu	Voldsomt dyk i overnatninger
19.10.2012	BornholmsTidende	Seminar om brugerreven innovation
22.10.2012	BornholmsTidende	Seminar om brugerreven innovation
24.10.2012	BornholmsTidende	Ny direktør: måske tabublagt at tænke business
10.11.2012	Lolland-Falsters Folketidende	Universitetsuddannelse kommer til Nykøbing
10.11.2012	Folketidende	Ny uddannelse
22.11.2012	BornholmsTidende	Turisterhvervet siger ja til opkvalificering
24.11.2012	Dr.dk/bornholm	CRT vil vokse
24.11.2012	TV2bornholm.dk	Forskningscenter vil gerne vokse
26.11.2012	Brk.dk	Borgermøde - Svaneke og Gudhjem
26.11.2012	Dr.dk/bornholm	Møder om havnene i Gudhjem og Svaneke
27.11.2012	Dr.dk/bornholm	Både og... sat på standby i Allinge
28.11.2012	BornholmsTidende	Borgermøde om havnen
29.11.2012	BornholmsTidende	Havneprojekter afventer havnens svar
04.12.2012	BornholmsTidende	Opbakning til havneideer
06.12.2012	Dr.dk/bornholm	Havnebad måske på vej til Gudhjem
20.12.2012	Eurodrivers.dk	Milliard-investeringer for danske lønmodtagere

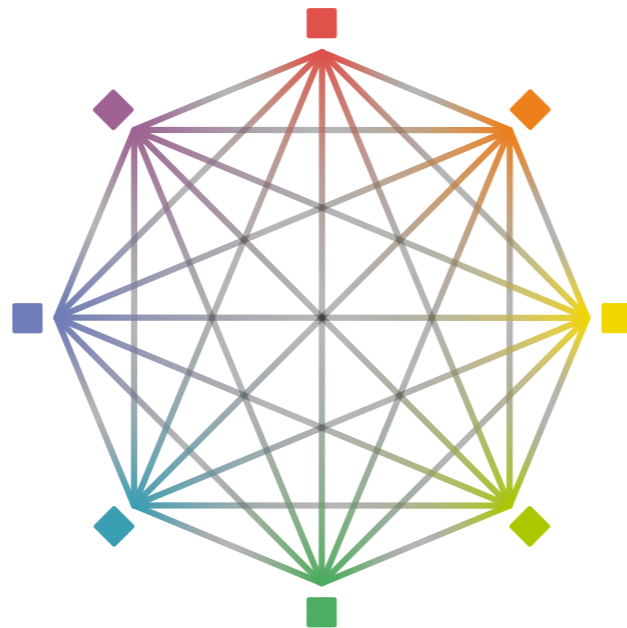
NOTE: OVERSIGTEN OVER MEDIEOMTALE I 2012 ER TILVEJBRAGT VHA. EN SØGNING PÅ INFOMEDIA. DET BETYDER, AT INDSLAG FRA LOKALRADIO OG LOKAL-TV IKKE FIGURERER.

OMFANGET AF KONTAKTER

30

CRT's samlede kontaktportefølje er opgjort på organisationsniveau og herefter kategoriseret i forhold til CRT's resourcefunktioner som vidensleverandør, samarbejdspartner og netværksdeltager.

Dette er illustreret i et stjernediagram, der skiller sig ud fra et traditionelt kontaktbaseret netværksdiagram ved samtidig at være en analyse af, hvilken funktion CRT udgør i forhold til de enkelte kontakter eller hvilket samspil, de indgår i. Dermed opnår CRT et værktøj, der kan skabe bevidsthed om, hvilke dele af netværket der er tyndt, irrelevant eller mangelfuldt, således at der kan ske en bevidst opprioritering af kontaktskabelsen. Lige så vigtigt er det imidlertid, at CRT fremadrettet kan arbejde mere strategisk med aktivering af de enkelte kontaktkategorier.

Vores metode til at beskrive den strategiske anvendelse af stjernediagrammet er baseret på de samme præmisser, som ses i Rubrik's 3-dimensionelle terning. Hvert kvadrat repræsenterer én af CRT's otte funktioner fra stjernediagrammet, og i forbindelse med eksempelvis projektudvikling kan CRT konceptuelt arbejde ved, at hver blok drejes individuelt ud fra en strategi, en målrettet indsats og til tider ved at flytte andre partnere eller kontakter, for at få puslespillet til at gå op.

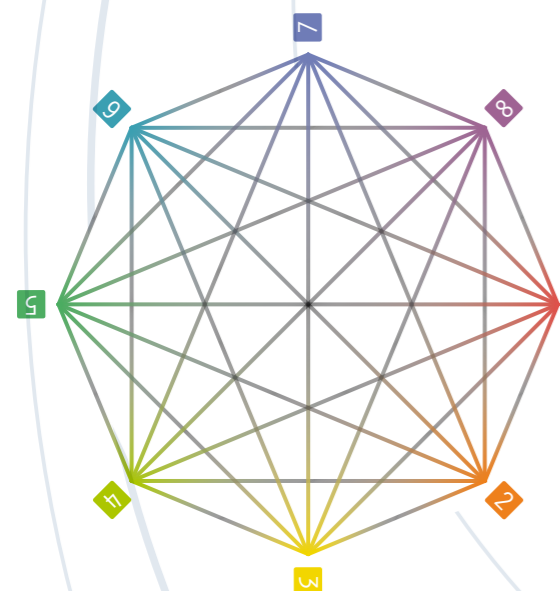

31

HVERT KVADRAT I TERNINGEN REPRÆSENTERER EN AF CRT'S HOVEDFUNKTIONER:

- 1 LEVERANDØR AF VIDEN OM REGIONAL MODELØKONOMI
- 2 LEVERANDØR AF VIDEN OM TURISME OG KULTUR
- 3 DEL AF NATIONALE NETVÆRK
- 4 SPARRINGSPARTNER TIL LOKAL ERHVERVSUDVIKLING I OG UDENFOR DANMARK
- 5 AFTAGER AF MIDLER OG FORMIDLER AF RESULTATER FRA PROGRAMMER OG FONDE
- 6 SAMARBEJDSPARTNER MED VIDENSINSTITUTIONER
- 7 LEVERANDØR AF VIDEN OM UDVIKLING I YDEROMRÅDER
- 8 DEL AF INTERNATIONALE FORSKNINGSNETVÆRK HERUNDER Ø-FORSKNING

CRT's HOVEDFUNKTIONER

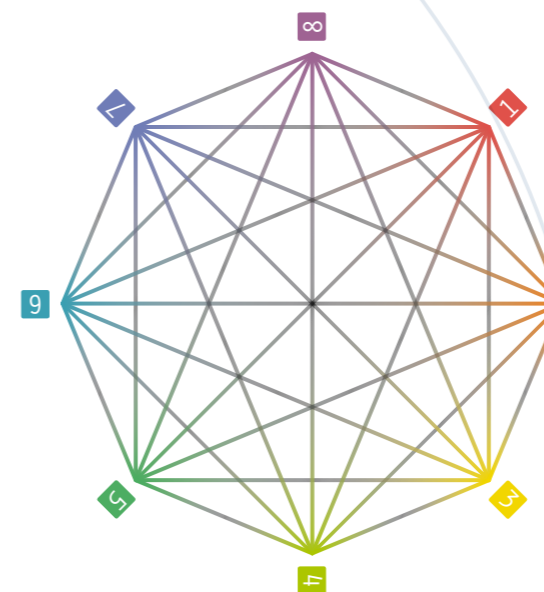
1 LEVERANDØR AF VIDEN OM REGIONAL MODELØKONOMI

Arbejdsmarkedsstyrelsen
 Beskæftigelsesministeriet
 Beskæftigelsesregion Nordjylland
 Beskæftigelsesregion Syddanmark
 Bornholms Regionskommune
 CEPOS
 COWI
 Danmarks Statistik
 Danske Regioner
 Indenrigsministeriet
 Miljøstyrelsen
 NIRAS
 Region Hovedstaden
 Region Midtjylland
 Region Nordjylland
 Region Sjælland
 Region Syddanmark
 Rockwool Fondens Forskningsenhed
 Syddansk Universitet
 Økonomi- og Indenrigsministeriet

Beskrivelsen af CRT's hovedfunktioner knytter sig til det samlede overblik over fordelingen af CRT's aktiviteter indenfor felterne: 'NY VIDEN', 'NY INDSIGT' og 'NY ANVENDELSE' der introduceres i figur 1 på side 9.

De kontakter, som CRT har etableret i forbindelse med leverancerne af viden om regional modeløkonomi, knytter sig både til regionale/kommunale abonnenter på *Den Regionale Model for Erhverv og Beskæftigelse*, *SAM-K /LINE*, men også til en væsentlig del af de 71 % af CRT's småprojekter, der er beskrevet i omsætningsfordelingen på side 13.

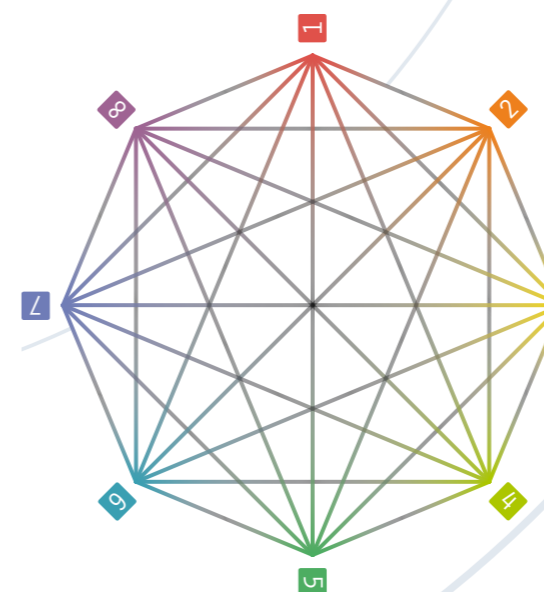
I forhold til CRT's fordeling af ressourcer og resultater fordeler kontaklisten sig både i forhold til de strategiske aktivitetsfelter 'NY INDSIGT' og 'NY ANVENDELSE'.

2 LEVERANDØR AF VIDEN OM TURISME OG KULTUR

Destination Bornholm
 DTU Transport
 Eskild Hansens Strategibureau
 Færgen
 HORESTA Region Bornholm
 Sammenslutningen af Danske Småøer
 Thy Nationalpark
 Toppen af Danmark
 Transportministeriet
 Videnscenter for Kystturisme
 VisitDenmark
 Qaasuitsup Kommunia, Grønland

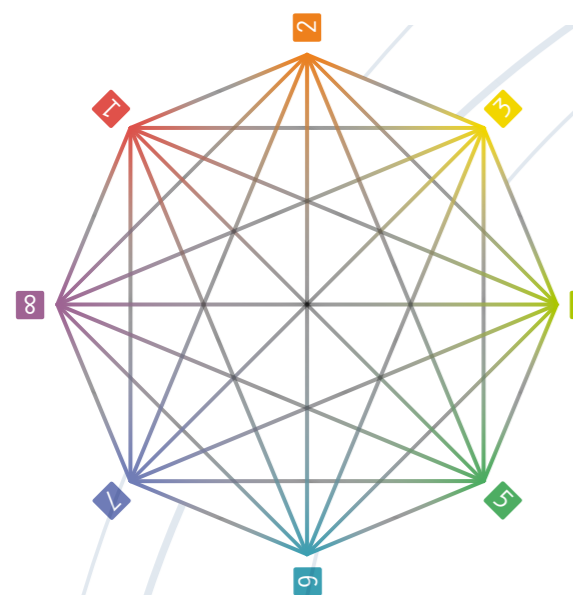
CRT's leverancer af viden om turisme og kultur sker både til private virksomheder, nationale interesseorganisationer og politiske beslutningstagere gennem effektmålinger og analyser af turismes økonomiske betydning med anvendelse af det regionale turismesatellitregnskab beskrevet på side 18. Desuden anvendes *Den Regionale Model for Erhverv og Beskæftigelse*, *SAM-K /LINE*, til løsning af en række småprojekter, der primært ligger indenfor aktivitetsfeltet 'NY ANVENDELSE'.

3 DEL AF NATIONALE NETVÆRK

CEPOS
 Ekspertudvalget, Beskæftigelsesministeriet
 REG LAB
 Turismeforskerne i Danmark (TiD)

CRT indgår i øjeblikket i fire nationale netværk. Det er CRT's hensigt at styrke disse netværkssamarbejder indenfor rammerne af såvel 'NY VIDEN', 'NY INDSIGT' som 'NY ANVENDELSE'.

4 SPARRINGSPARTNER TIL LOKAL ERHVERVSUDVIKLING

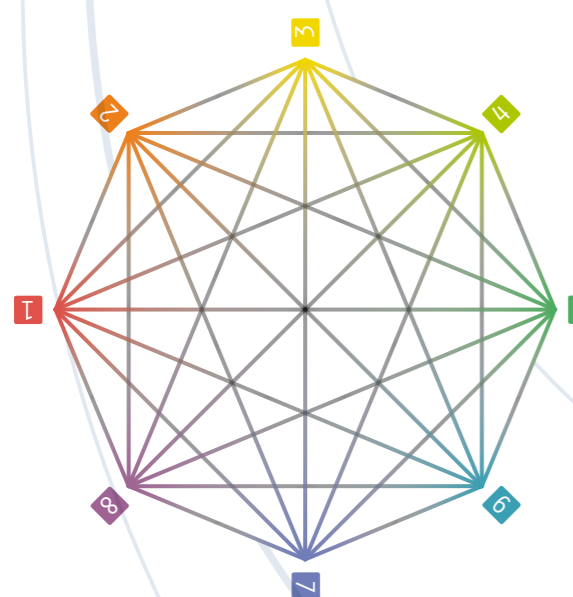
I DANMARK

Bornholms Regionskommune
Bornholms Vækstforum
Business Center Bornholm
Destination Bornholm
LAG Bornholm
Reg Lab
Væksthus Hovedstadsregionen

UDENFOR DANMARK

Austurbrú, Østisland
ESPON-Attreg
Nordisk Ministerråd
Nordregio
Qaasuitsup Kommunua, Grønland
Vesterålen Regionråd, Norge

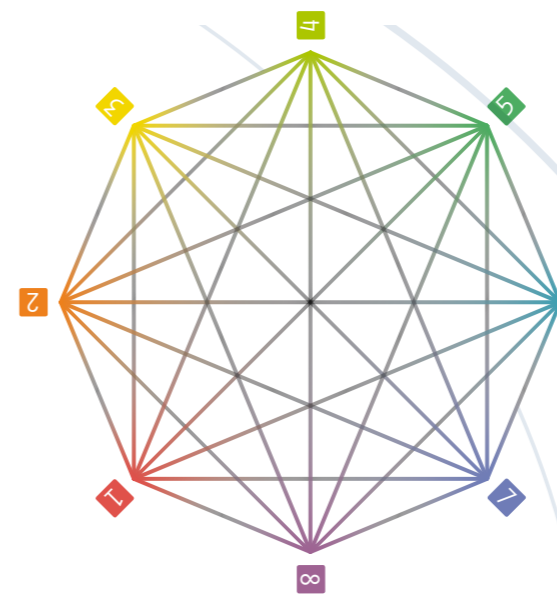
CRT's kontakliste som sparringspartner til lokal erhvervsudvikling i Danmark er knyttet både til de bestyrelsespladser som CRT varetager på Bornholm, men også til CRT's funktion som vidensinstitution i forhold til politisk og erhvervmæssig strategiudvikling. Udenfor Danmark er CRT's kontaktnet primært forbundet med projektsamarbejder indenfor kategorien 'NY ANVENDELSE'.

5 ÅFTAGER AF MIDLER OG FORMIDLER AF RESULTATER FRA PROGRAMMER OG FONDE

Bornholms Vækstforum
Direktoratet for FødevarerErhverv
Erhvervsstyrelsens program for Brugerdreven innovation
ESPON
EU's Leonardo Da Vinci, program - transfer of innovation
EU's Socialfond
EU's Regionalfond
LAG Bornholm
Landdistriktpuljen under Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter
Nordisk Ministerråds Demografiprogram
Sparekassen Bornholms Fond

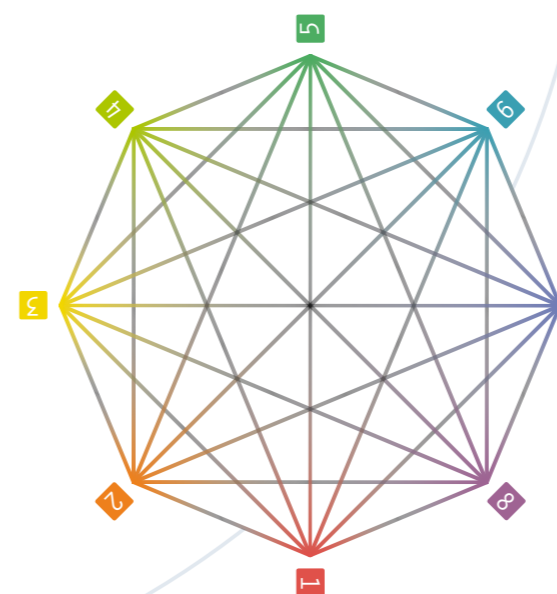
Som aftager af midler fra programmer og fonde finder CRT en vigtig del af sin direkte finansiering, og som følge deraf er et omfattende netværk af stor betydning. Imidlertid formidler CRT også en række resultater både fra programmerne, men også tilbage til især EU-programmer, hvormed CRT kan være med til at formidle, påvirke og repræsentere nationale og internationale politikker og strategier.

6 SAMARBEJDSPARTNER MED VIDENSINSTITUTIONER

Aalborg Universitet
- Institut for Kultur og Globale Studier
og Institut for Planlægning
Bornholms Akademi
Campus Bornholm
Copenhagen Business School
Danmarks Jordbrugsforskning (Aarhus Universitet)
Dansk Landbrugsrådgivning Landscentret
Fødevareøkonomisk institut, Københavns Universitet
Geografisk institut, Københavns Universitet
GEUS
Institut for Forskning og Udvikling i Landdistrikter,
Syddansk Universitet
KRAK Fonden
Roskilde Universitetscenter
Syddansk Universitet
Videnscenter for Kystturisme

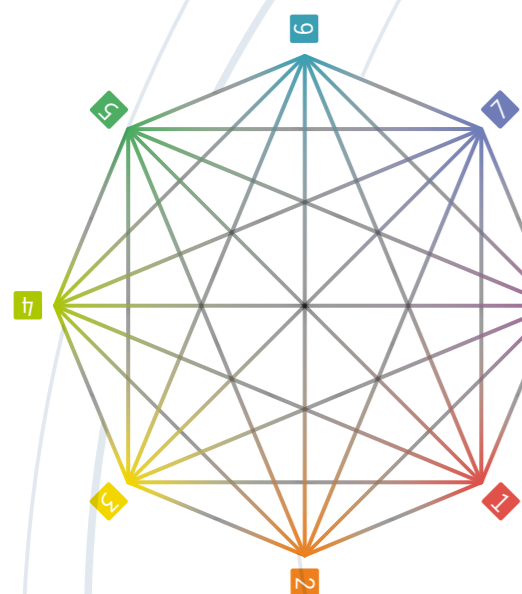
Som samarbejdspartner med nationale vidensinstitutioner er CRT's kontaktportefølje omfattende. Her ligger en væsentlig del af de 16% af CRT's omsætning, der knytter sig til 'NY VIDEN' gennem artikler, konferencer, forskningsansøgninger og Ph.d. Projekter. Også indenfor 'NY ANVENDELSE' ses et tæt samarbejde, både omkring småprojekter og omkring store projekter over 500.000 Kr., eksempelvis projektet MOLLY - Master i Oplevelsesledelse i Yderområder.

7 LEVERANDØR AF VIDEN OM UDVIKLING I YDEROMRÅDER

Arts & Crafts Association Bornholm (ACAB)
Bornholms Landbrug
Bornholms Lufthavn
Bornholms Regionskommune
Bornholms Vækstforum
Business Center Bornholm
Campus Bornholm
Direktoratet for FødevarerErhverv
Guldborgsund Kommune
Holstebro Kommune
LAG Bornholm
Leader+ De Danske Småøer
Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter
Nordisk Ministerråd
Region Nordjylland
Thisted Kommune
Thy Nationalpark
Transportministeriet
UTA Bornholm

I forhold til viden om udvikling i yderområder har CRT knyttet kontakter både via småprojekter, der primært ligger indenfor feltet 'NY ANVENDELSE', men også gennem større projekter indenfor aktiviteten 'NY VIDEN' – herunder eksempelvis det brugerdreven innovationsprojekt BÅDE OG, der er beskrevet på side 21. Af andre eksempler kan nævnes uddannelsesudvikling, demografisk analyse og analysen af Bornholms kunsthåndværkersammenlutning (ACAB) som model for vækst via kreativitet.

8 DEL AF INTERNATIONALE FORSKINGSNETVÆRK HERUNDER Ø-FORSKNING

Baltic Business School, University of Kalmar, Sverige
 Institut für Regionalforschung, Universität zu Kiel, Tyskland
 International Small Island Studies Association (ISISA)
 Jönköping Business School
 Karlstadt Universitet, Sverige
 Local & Regional Development Research Group (AAU)
 Mittuniversitetet i Östersund, Sverige
 Nordic Section of the Regional Studies Association (NORSA)
 Norsk institutt for by- og regionforskning
 RSA Experience Economy Network
 RSA Peripherality Network
 SINTEF - Norway
 The International Network on Regional Economics, Mobility and Tourism (INRouTe,UNWTO)
 The Nordic Society for Tourism and Hospitality Research (NORTHORS)
 University of Dundee, Scotland
 University of Genoa, Department of Engineering DIME, Business and Management Centre
 University of Groningen, Holland
 University of Illinois at Urbana-Champaign, USA
 University of Neuchatel, Switzerland, Institute of Sociology

Det er karakteristisk, at CRT's internationale forskningsnetværk er knyttet til langvarige forskningssamarbejder. Det gælder både indenfor ø-netværket ISISA, men også forskning i vidensdynamikker indenfor fødevarerudvikling gennem projektet EURODITE. Der er et direkte sammenfald mellem CRT's aktiviteter indenfor 'NY VIDEN', herunder artikler, konferencer og ansøgninger – aktiviteter der finansieres af CRT's grundbevilling og CRT's internationale kontaktnet.

HVEM UDGØR CRT?

BESTYRELSEN PR. 31.12.2012

Center for Regional- og Turismeforskning ledes af en bestyrelse udpeget for 2010-2013 bestående af 7 medlemmer, hvoraf de 6 udpeges af Bornholms Kommunalbestyrelse:

- to medlemmer af Bornholms Kommunalbestyrelse
- ét medlem efter indstilling fra Bornholms Vækstforum
- tre medlemmer, der udpeges ud fra deres faglige kompetencer og forskningsmæssige relevans for CRT's virksomhed.

Desuden udpeger centrets medarbejdere en repræsentant til bestyrelsen.

MEDLEMMER

Christian Wichmann Matthiessen
 - bestyrelsesformand
Professor, Institut for Geografi og Geologi, Københavns Universitet.

Steen Colberg Jensen
 - næstformand
1. viceborgmester, medlem af Bornholms Kommunalbestyrelse.

Winni Grosbøll
Borgmester, medlem af Bornholms Kommunalbestyrelse.

Lars Erik Jønsson
Viceadministrerende direktør, VisitDenmark.

Henrik Toft Jensen
Lektor, Institut for Miljø, Samfund og Rumlig Forandring, Roskilde Universitet.

Jens Gunst
Leder af Bornholms Akademi.

Tage Petersen
medarbejderrepræsentant. Forsker, CRT.

OBSERVATØRER:

Thomas Alslev Christensen
Kontorchef, Center for Strategisk Forskning og Vækst, Styrelsen for Forskning og Innovation.

Karen-Margrethe Hansen Bager
Chefkonsulent, Regional Udvikling, Bornholms Regionskommune.

HVEM UDGØR CRT?

38

PERSONALE PR. 31.12.2012

Anders Hedetoft

Konsulent; Ph.d., cand.agro., HD

- Regional økonomi
- Landdistriktsudvikling
- Erhvervsudvikling og erhvervsfremme
- Iværksætter
- Virksomhedssamarbejde og virksomhedsnetværk

56 44 00 32 / 30 85 51 83
hedetoft@CRT.dk

Anja Bach-Jensen

Konsulent; cand.merc.(kom)

- Kundeundersøgelser
- Evaluering
- Udredningsopgaver
- Undervisning
- Formidlings- og kommunikationsopgaver

56 44 00 28 / 30 85 51 71
anja@CRT.dk

Astrid Estrup Enemark

Studentemedarbejder; stud.polit.

- Regionaløkonomi
- Kommunaløkonomi

ae@CRT.dk

Birgit M. Jacobsen

Administrativ medarbejder; merkonom

- Administrativ og økonomisk styring
- Projektadministration
- Bogføring og tidsregistrering (C5)

56 44 00 25 / 30 85 51 72
bmj@CRT.dk

Bjarne Madsen

Professor; dr. scient. og cand.oecon.

- Regional økonomi
- Regionale og interregionale modeller (LINE)
- Interregional Social Accounting (SAM og SAM-K)
- Kommunal økonomi
- Turisme- og transportøkonomi
- Regulering af transportsystemet

30 85 51 73
bma@CRT.dk

Carl Henrik Marcussen

Seniorforsker; Ph.d., MBA

- Internet distribution: internettet som salgskanal
- Transport: fly og færger
- Turisme, herunder hoteller, feriehuse og andre overnatningstjenester

56 44 00 27 / 30 85 51 74
marcussen@CRT.dk

Helene Willadsen

Studentemedarbejder; stud.polit.

- Regionaløkonomi
- Kommunaløkonomi

hw@CRT.dk

Irena Stefaniak

Beskæftigelsesindsats; cand.oecon.

- Regionaløkonomi
- Kommunaløkonomi

is@CRT.dk

39

PERSONALE PR. 31.12.2011

Jens Clausen

Konsulent

- Regionaløkonomi
- Kommunaløkonomi
- Databehandling

30 85 51 84
jens@CRT.dk

Jesper Manniche

Seniorforsker; cand.tech.soc.

- Perifere områder, øer, landdistrikter og disses relationer til centre og byområder
- Regionale vidensdynamikker og innovationsprocesser
- Fødevarer og oplevelsesøkonomi i landdistrikter
- Regional erhvervs politik og institutionelle rammebetingelser
- Entreprenørskab og netværker

56 44 00 23 / 30 85 51 75
manniche@CRT.dk

Jie Zhang

Seniorforsker; Ph.d. i økonomi

- Udvikling af regionaliserede turismesatellitregnskaber
- Turisme konsekvensanalyser
- Turisme destinationsudvikling
- Regionale økonomiske analyser

30 85 51 76
jie@CRT.dk

Julie Skajaa

Konsulent; cand.mag.

- Brugerdriven innovation og kvalitative metoder
- Oplevelsesøkonomi
- Projektleder af Både og

56 44 00 30 / 30 85 51 85
js@CRT.dk

Karin Topsø Larsen

Konsulent; cand.mag.

- Regional udvikling i perifere områder
- Vidensdynamikker og regionale innovationsdynamikker i perifere områder
- Regionale kompetencebehov og uddannelsesplanlægning
- Oplevelsesøkonomi
- Kommunikation og vidensdeling

56 44 00 35 / 30 85 51 77
kl@CRT.dk

Lene Feldthus Andersen

Direktør; MSc, Master of Environmental Management

- Centrets daglige ledelse, strategi og bestyrelsesbetjening samt økonomistyring og personaleudvikling.
- Eksterne relationer til regionale, nationale og internationale myndigheder, forskningsråd og organisationer
- Projektgenerering, repræsentation og netværk

56 44 00 22 / 30 85 51 79
lfa@CRT.dk

HVEM UDGØR CRT?

40

Lene Rømer

Konsulent; mester i oplevelsesledelse

- Projektansvarlig for MOLLY
- Ledelse af frivillige
- Oplevelsesøkonomi og oplevelsesledelse
- Udviklings- og læringsrum samt evaluering af læreprocesser
- Kreativitet, netværk, internationale kontakter og projektsamarbejde
- Kommunikation og videndeling

56 44 00 40 / 30 85 51 78
lr@CRT.dk

Marianne Ramstedt Frølich

Administrativ medarbejder; merkonom

- Administrativ og økonomisk styring
- Projektadministration
- Bogføring og tidsregistrering (C5)

56 44 00 20 / 30 85 51 82
mrf@CRT.dk

Michael Frølich

IT/Tele administrator; elektriker

- Telefoni
- IT- og netværksfunktioner
- IT til brugerforum for den regionale overvågningsmodel
- Generel vedligeholdelse af centrets bygninger i Nexø og i København
- Diverse ad-hoc opgaver i relation til kontorindretning, kabelføring, elinstallationer m.v.

56 44 00 34 / 23 10 29 17
mf@CRT.dk

Tage Petersen

Forsker; cand.comm.

- Uddannelsesansvarlig: Master i oplevelsesledelse i yderområder (MOLLY)
- Turismens og oplevelsesøkonomiens muligheder i yderområder
- Innovation og vidensdynamikker i lokalområder og i organisationer
- Regionale udviklingsstrategier

56 44 00 26 / 30 85 51 80
tage@CRT.dk

RESULTATOPGØRELSE I HOVEDTAL

41

I. JANUAR - 31. DECEMBER 2012	2012	2011
	kr.	tkr.
Nettoomsætning	12.325.587	14.315
Andre driftsindtægter	65.546	4
Projekt løn	6.939.212	7.005
Projekt omkostninger	2.097.662	3.099
BRUTTORESULTAT	3.354.260	4.215
Andre eksterne omkostninger	2.100.928	2.074
Personaleomkostninger	1.869.096	2.154
Tab på debitorer	0	8
Afskrivninger af materielle anlægsaktiver	2.924	11
DRIFTSRESULTAT	-618.689	-32
Finansielle indtægter	57	9
Finansielle udgifter	15	0
ÅRETS RESULTAT	-618.646	-23
FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING		
Overført til egenkapital	-618.646	-23
DISPONERET I ALT	-618.646	-23

KONTAKT

Center for Regional- og Turismeforskning
Stenbrudsvej 55
3730 Nexø

Tel. +45 5644 1144
Fax: +45 5649 4624

Knabrostræde 20, 2. sal,
1210 København K

CRT@CRT.dk
www.CRT.dk

KOLOFON

Årsberetning 2012

Udgiver:
Center for Regional- og Turismeforskning
juni 2013

Ansvarshavende redaktør:
Lene Rømer

Redaktion:
Anja Bach-Jensen

Layout: Hamilton Workshop